

• SAVAITINIŠKAS LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ"

CHICAGO, ILL. KETVIRTADIENIS 24. D. BIRŽELIO (JUNE) 1915 M.
Metai [Vol.] VII.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 24, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.
No. 26

Delei Pirmųjų p. St. Šimkaus Prkalbų.

Tokioje sunkioje Lietuvai valandoje, kaip ši, pas mus, Amerikos lietuvius, atkeliavo iš Lietuvos Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti atstovus, kad apsaugyti Tėvynės vargus, parinkti nukentėjusiųjų naudaus aukų. Ir paties atstovo, p. St. Šimkaus, tariamu, jis atvažiuo ne koku kitu tikslu, kaip tik amerikiečiams apsaugyti tą baisų Lietuvos skurdą, nuteriojimą, paklabenti i lietuvių širdis, kad suskubtų pagelbon nelaimėms ištiktų mūsų brolių, seserų. Niekas šioje valandoje nedrįs paties tikslu pasmerkti. Tą visi pripažįstame ir visi turėtume tą tikslą remti. Užtai ir Tautos Fondas pirminis viešai prisizadėjo atvirai širdimi remti p. St. Šimkaus misiją.

Bet ką vieni darė atvira širdimi, kiti, kaip galima iš pirmų žingsnių spręsti, pasirodė turį kitus mierius, mūsų išrokavimu, blogus tikslus. Pagyildinkime tik pirmąsias, to atstovo kalbą aplinkybes, visas su tomis prakalbomis surištas apyptovas.

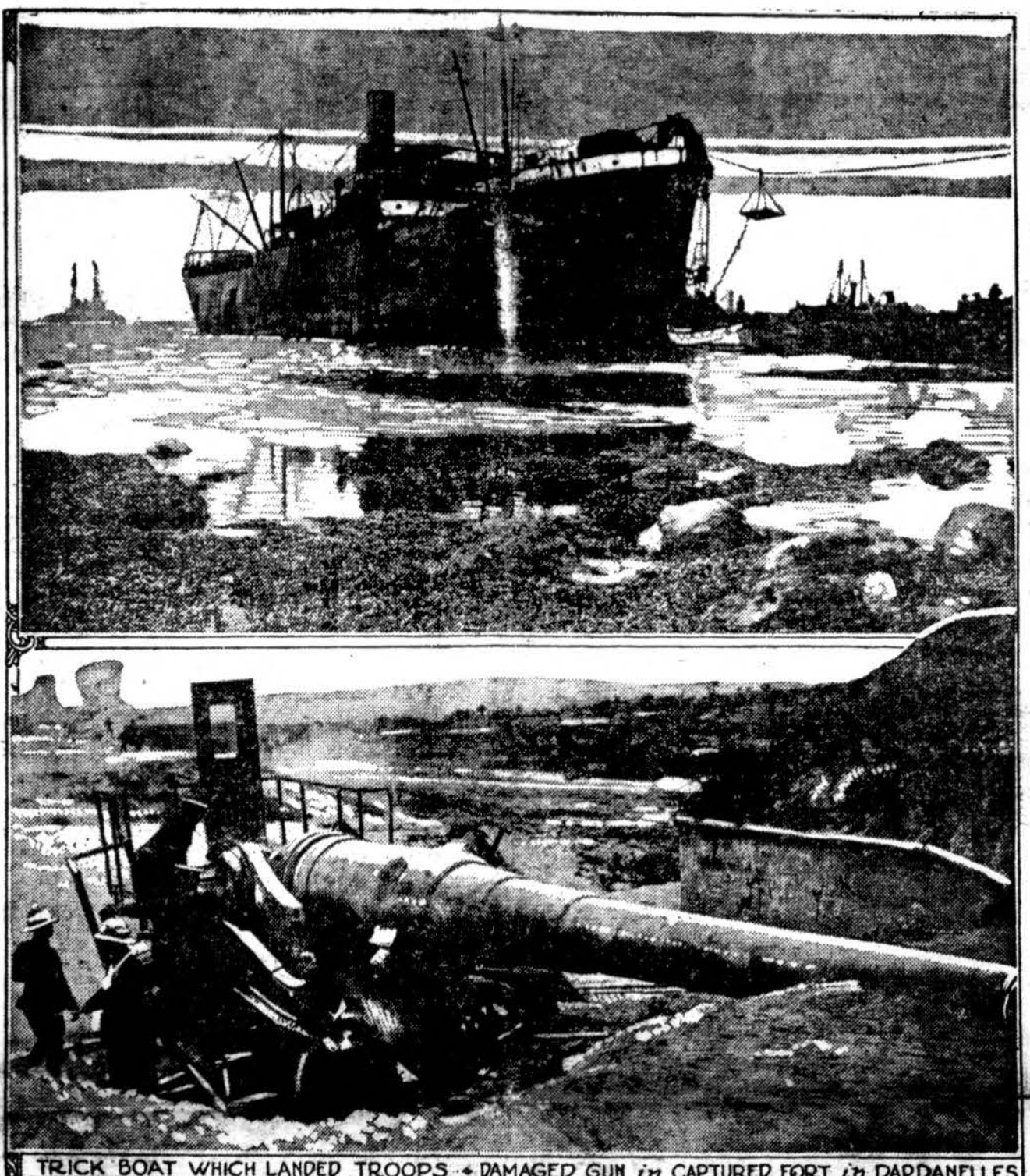
Kaip tik tuo laiku, kada p. St. Šimkus atvyko Chicago, pirmieji spaudos draugija turėjo savo suvažiavimą. Davyvo, žinoma, dr. Šiupis ir p. V. Račkauskas. Tautiškojo, geriau sakant pirmiejiškojo susivienijimo apskritys parengė prakalbas. Kalbėti kviečia Šiupis, Račkauskas, kviečia dalyvauti ir p. St. Šimkus. Ištroškusiems iš Lietuvos žinių žmonėms garsinama, kad prakalbose dalyvans ka tik iš Lietuvos pribuvęs Lietuvių Draugijos atstovas, kad bus kalbama apie dabartinį Lietuvos padėjimą. Renkasi žmonės netiek, kad pasiklausius ką sakys to vakaro rengėjai ar kiti, bet eina išgirsti ką pasakys atkeliavęs iš vargo šalies žmogus, išgirsti gryną žodį apie tikrąjį Lietuvos padėjimą. Ir ką jie išgirsta, kas juos sutinka? Vietoj išgirsti ką pasakys atstovas, jie turi klausytis Šiupo katalikų niekinimo, teršimo visa kas yra brangu kiekvienam katalikui, burnojimo prieš Dievą, katalikų maišymo su purvu. Vietoj pasakojimo apie savo giminių, viengėnčių vargus, dabartinį jų padėjimą, klausytojų ausyse skamba agitatyvūs žodžiai griauti tikėjimą ir, Šiupo pasakymu, kad kanuolės būtų liejamos ir bombos gaminamos bažnyčių griovimui, kunigų, vyskupų žudymui, tai jis tokį darbą laimintų. Ir tik tada, kada Šiupas palieja visą gal nesveiko

proto minčių kaušą, kuomet išklauso p. Račkausko agitaciją už pirmievišką susivienijimą su geru priedu iš Šiupo išminties pasemto pamazgų kibiro, — tuomet tik leidžiamas p. St. Šimkus kalbėti apie Lietuvą...

Skaudu, nesmagu. Ir jauti, kaip musiečiai pirmieviai, dar vakar koliojamos draugijos atstovą išnaudoja saviems tikslams, pasinaudoja juo, kaip masinančiu įrankiu su-traukti žmones ir sukvietus juos fanatizuoti, užkreisti nesveikomis mintimis, griauti juose tą dievišką kibirkstėlę, kuri žmogui turėtų būt brangiausia. Atsitiktų tai augštai civilizuojoje tautoje, tas būtų antsyk pasmerktas, tokioje tautoje antsyk būtų nustumti nuo augštybės piedestalo taip nešvariai pasielgiantieji žmonės, juos ant visados pasmerktų su tokia politika. O vienok tas Chicagoj atskartoją kelius syk, keliose vietose. Kuo tą išsiaiškinti, kaip tą bepavadinoti? Lieka tik širdyje žaizda, skaudžios mintys, kad nepagerbiama Lietuvos vargų, nepasigailama tų šimtų ir tūkstančių Lietuvoj našių ir našlaičių, kad jų vargais bandoma iškilti, pasinaudoti suvertu ir suprantamu ūpu, kad pavaryti nešvarią agitaciją.

Tiesą, iš pasikalbėjimų su p. St. Šimku, teko sužinoti, kad jis tapo suvadžiotu, kad jis toliaus griežtai atsisakys ir jau kelius sykius atsisakė dalyvauti tokiose rengiamose prakalbose, kur bus lietuvių vienas ant kito piudomi, sukeršunami, kur prakalbos bus panaudojamos grynai bereikalingiems partysviškumams. Bet klaida jau padaryta ir tos klaidos pasekmės kaip kur jau apsireiškia. Žmonėse, bent tose vietose, kur panašios prakalbos įvyko, jau gema neužsitikėjimas, net atsisakoma rengti prakalbas. Tuo pagimdytu neužsitikėjimu net kitus perspėjama, nes tokia me mišinyje sunku surasti, kas yra kalta, kas ne.

Nejaugi musiečiai laisvardariai pirmieviai nei sykį nesužmonės, nepasidrovės lįsti su savo agitacija ten, kur jai neprivalo būti vietos? Sykis ant visados — aukų rinkimas Lietuvai, bent p. St. Šimkui esant, neturi būti maišomas su musiečių laisvamanių "politikos" užgaidomis. Už galime kilti nesmagumus, aukų tam šventam tikslui sumažėjimą turės atsakyti ne kas kitas, kaip tokių negražus pasielgimas. Nežeminkite to tikslo maišydami jį su ta purvina agitacija, kuriai dabar ne vieta.

TRICK BOAT WHICH LANDED TROOPS - DAMAGED GUN IN CAPTURED FORT IN DARDANELLES

Viršuje laivas, kuriuo anglai prigavo turkus ir išsodino savo kariuomenę ant žemės. Apačioje viena iš sugadintų turkų didžiųjų kanuolių.

VOKIEČIAI SU AUSTRALIS TIKISI GREITU LAIKU ATSIIMTI LVOVĄ.

RUSAI TRAUKIASI.

LIETUVOJE VOKIEČIAMS SEKASI.

Petrogradas. Rusų karės kanceliarija praneša, kad vokiečių, nauji kariuomenės pulkai užėmė keletą kaimų Šiaulių apskrityje. Vokiečiams pasisekė ir Marijampolės karės laukuose. Į rytus nuo šio miesto i vokiečių kariuomenės rankas pateko gana svarbi rusų pozicijos. Nemuno pakrantiuose rusai sumušė vokiečius, paimdami nemažai karavių nelaisvėn.

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA OSOVCUS.

Po kruvinių mūšių Marijampolės apskrityje, vokiečių kariuomenės didžioji dalis pasitraukė Osovcų link ir pradėjo bombarduoti iš visų pusių tą miestą; rusai tvirtai laikosi, laukdami naujų karavijų pulkų pagelbon.

Narevo upės apskrityje neįvyko žymesnių permainų, neskaityt keletas mažesnių susirėmimų.

Ties Ožyeu, Jednorozeco kaimu, vokiečių artilerija atakoja rusų pozicijas, bet nepasiekėmų. Kiekvieną priešų užpuolimą rusai atmuša ir neretai dar patys užpuolinėja priešų transžėjas, mu apleidžia karės laukus.

LVOVAS PAVOJUJE.

Petrogrado karės žinovai ir šiaip politikeriai nurodo, kad rytiniuose karės laukuose austriečių ir vokiečių kariškos spėkos išneša 71 korpūs armijos, skaičiuojant 2,800,000 karavių. Didžioji tos milžiniškos armijos dalis maršuoja Lvovo linkui, kur žadama pradėti tą miestą bombarduoti. Sulig generolo Mackenseno nuomonės Lvovas pateks i vokiečių rankas dar prieš 1 dieną liepos.

RUSŲ ARMIIJA ATMUŠTA IŠ GALICIJOS.

Trys milžiniškos vokiečių armijos veja rusus iš Galicijos Lvovo—Lemberg link iš šiaurės ir rytų pusės. Nemažas skaičius rusų kariuomenės jau atsidūrė ties Galicijos rubežiumi Lenkijos pakrantiuose. Ties Grodeku, Lemberg miesto, eina smarkūs mūšiai.

Berlyne ir Vienoje neįpasakytas džiaugsmas iš naujų vokiečių laimėjimų. Kasdieną čia gaunama iš karės laukų oficialių pranešimų, jog rusai visu smarkutys užpuolinėja priešų transžėjas, mu apleidžia karės laukus.

RUSAI PASITRAUKIA STRATEGIJOS ŽVILGSNIU.

Anglų laikraščiai spėlioja, būk rusų armija pasitraukia iš Galicijos karės laukų strategijos žvilgsniu. Užplūdus Galicijon naujais vokiečių karavijų pulkais, rusai negalėjo savo armijos išstatyti ant pavojaus ir traukiasi atgal prie savo geriau sustiprintų pozicijų. Rusų armijos vadas, didis kunigaikštis Mikalojus, mano sukoncentruoti geriausias savo spėkas trumpesniame karės fronte ties Grodeku ir Lvovu ir išduoti priešų generalį mūšį, kuris nulemtų Galicijos likimą.

NUSKANDINTA 3 TURKŲ LAIVAI, 5,000 ŽMONIŲ ŽUVO.

Arti 5,000 žmonių žuvo nuskenkdamas trims turkų transportiniams laivams ties Konstantinopolio. Iš Tenedos pranešama i Londoną, kad anglų povandeninis laivas, nežymiai prasiiręs per turkų sargybinius laivus, ir, palėidęs minas, sugrįžo atgal. Tuojaus po to ir buvo pranešta apie nuskendimą trijų laivų. Žmonių išsigelbėjo tik mažas nuosimtis, bemaž visa laivų ingula surado sau mirtį jūrių gėlmės.

Amerikos Žisnoi

DELEI MEKSIKOS RIAUŠIŲ NUMALSINIMO.

Europos karė su savo visomis baisenybėmis, žiaurumais, žveriskumu, tartum suelektrizuo oro bangomis, geriausi sau pritarimą suranda kruvinosios Meksikos padangėse, kur Europos viešpatijų karalių pavyzdžiu kariai tarp savęs garbės trokštantieji meksikiečiai generolai. Jau prabėgo gana ilgas laikas nuo Meksikos revoliucijų pradžių, suirutėms gi nesimato galės ir vargiai kada nors jos galės užsibaigti, kitoms viešpatijoms neįsimačius i tą nuožmią kovą. Tik trumpai peržvelgus Meksikos revoliucijos nuotikius, galima pastebėti, kad visos dedamos pastangos riaušėms nu-malšinti neatnešė jokios naudos. Pirmą Pietų Amerikos respubliką atstovai taikininkai mėgino sutaukinti: pasirašius Meksikos generolus ir daugumą buvo ištikę, bet galų gale Meksika nusiramė šioje Argentinos, Brazilijos ir Peru tikos suvartytoje, meksikiečiai parėmė jų norus. Užsibaigė taikos konferencijos ir tuč-tuojaus, dar arčiau, susikirto Villos, Carranzos, Obregonai ir daugelis kitų Meksikos, revoliucijos laikais iškiliųjų partijų-partijelių, vadai. Neapsiekė savo tikslo ir Portugalijos reikalavimai užbaigti Meksikos riaušes; jinai mėgino išjūdinti išnaudulio Suvienytų Valstijų valdžią, tik pastaroji, prezidento Wilsono asmenyje, daugiaus mėgo kalbėti apie tebuklingas pasekmes dar stebuklingesnio lukeriojimo ir viskas ka įstengė padaryti, tai pasiuntimas keletos kariškų laivų i Vera Cruz, iš kur po kiek laiko ir vėl pasitraukė. Tuo tarpu meksikiečiai besiskerzdami tarp savęs, taip indriso, kad ir kitų kraštų piliečių gyvasčiai ir turtui pradėjo grumoti. Keletas Suvienytųjų Valstijų piliečių buvo laike riaušių nužudyta; Suvienytų Valstijų valdžia vis lauke, ir gal dar toliaus būtų laukus, kad ne žmonių opinija, griežtai pasmerkianti tokį savo valdžios pasielgimą. Prie iškisimo i Meksikos reikalus paskatino Suvienytas Valstijas ir iškilę tarp Vokietijos ir Amerikos kivrivai: norima šios šalies piliečių atidą nukreipti nuo opaus klausimo ir užinteresuoti juos mažesniu dalyku.

Dabartinio laiku Suvienytos Valstijos rengiasi numalšinti Meksiką, kad ir ginklo reikėtų tverties. Rezignavus gi Suvienytųjų Valstijų sekretoriui Bryan'ui, dideliu karės ir aštrios politikos priešui, Suvienytų Valstijų įsikisimas i Meksikos reikalus kaip ir nuspręstas dalykas. Meksikos generolai permatydami, jog pradėjus juos kitiems raminti, galės nukentėti jų reikalai, stengiasi kiekvienas nuo savęs ingyti Suvienytųjų Valstijų simpatiją, kurios parama jis galėtų pakilti i Meksikos prezidentus. Labai yra galimu dalyku, kad tarp Suvienytų Valstijų ir Meksikos įvyks karė. Nors ir nesinorėtų matyti tų dviejų kraštų karės sukury, bet jeigu tas išeitų ant gero Meksikai, tai reikia įsitrinkti iš visų blogumų vieną švelniausį.

Meksikos padangėse šiomis dienomis įvyko nemažai susirėmimų tarp generolų Villos ir Obregono kariuomenės. Obregono šalininkai laimėjo keletą svarbių mūšių. Pranešama, kad Tampico mieste Villos karavai nužudė kelius Amerikos piliečius, apie kurių mirtį sužinojus Suv. Valst. valdžia rengiasi prie tikrojo veikimo.

AMERIKOS PILIEČIAI BUS MOKINAMI KARIŠKO MŪSTRO.

Amerikos atsargos lyga "National Security League", apkalbėdama ant atsibuvusių New Yorke sesijų Suvienytų Valstijų apsiginklavimo dalykus, vienbalsiai išnešė rezoliuciją, kad visi šio krašto piliečiai nuo 18 iki 45 metų turėtų būti mokinami kariškųjų mūstų. Iškilius karei tarp Suv. Valst. ir kokia nors kita viešpatija, jie galėtų užimti milicijos vietą, reikalingi priešus stoti ir karėn. Geram pažinimui kariškojo mūstro, kiekvienas pilietis privalėtų pasvesti tris savaites ar daugiau kiekvienus metus praktikai. Buvęs Suv. Valst. prezidentas Rooseveltas karštai pritaria lygos sumanymui, nurodydamas ant didelio pavojaus iš vokiečių pusės ir patardamas, nieko nelaukus, pradėti ginkluoti Suvienytas Valstijas. Už geresnį karavijų ir laivyno sutvarkymą stoja ir buvęs karės sekretorius Stimsonas.

"National Security League" paduoda sumanymą inkurti daugiau oficerių lavinimosi mokyklų, kuriose galės pasemti reikalingų žinių visi, kas nori.

BRYANAS — TAIKOS APAŠTALAS.

Suvienytų Valstijų buvęs sekretorius Bryanas, taip nelaimingai užbaigęs savo politiskąją karjerą, praneša Washingtono spaudoje, kad pradėsias per laikraščius vartyti agitaciją už taikos užlaikymą Amerikoje. Pirmiausia Bryanas gvildens karės apsiirėkimus ir nuostolius kokių šalies piliečių; paskiaus plačiai aprašys apie karę išsukiančias priežastis. Amerikiečiai labai pesimistiskai žiūri i Bryaną pasižadėjimus ir nepriduoda jiems didelės svarbos.

VOKIEČIŲ ŠNIPAI AMERIKOJE.

Philadelphijoje gauta žinių, kad vokiečių šnipai Heinz Handenberg ir Stahl, kurie nerėjo apgauti Suvien. Valstijų valdžią, tvirtindami, būk jie matė ant "Lusitanijos" kanuolės, nežinia kur dingo toje pačioje valandoje, kada juos norėta suareštuoti už kreivą prisieką. Handerbergas brolis, Fridrikas irgi pabėgo. Taip-pat nežinia kur dingo ir daugiau intariamų vokiečių šnipų. Visai Amerikos policijai prisakyta suieškoti tuos vokiečių paukščius ir in-duoti juos i valdžios rankas.

KARĖS APŽVALGA.

Abelinas karės stovis.

Tėmijant anglų spaudoje tilpusius pranešimus apie Europos karės bėgį praėjusiojo savaitės, galima buvo pastebėti, kad praėjusios savaitės pradžioje mažai veiklumo apsirėškė visuose karės laukuose. Užtat pabaigoje savaitės karės nuotikiai pradėjo galvutrukiais viens kitą mainyti. Vakaruose daug nepaprasto veiklumo parodė prancūzai ir jų taktiniai, suduodami keletą skaudžių smūgių vokiečių armijai. Rytuose išliko vokiečiai ir austrijiečiai, užimami šiaurinės Galicijos plotus ir nustumdami rusų armiją prie Lvovo — Lemberg. Tuo tarpu rusai sustiprino savo pozicijas Dniestro upės pakraščiuose ir paskėmė atmuša kiekvieną vokiečių pasirijimą prasimušti pro tas linijas.

Dauguma svarbesnių mūšių kaip viename, taip ir kitame fronto nulemia kanuolės. Artilerijos veikimas turi didelę svarbą šioje karėje, ir kiekviena kariaujančių viešpatijų stengiasi sukoncentruoti savąją artileriją svarbiuose karės lauko punktuose.

Vakary karės lauke.

Prancūzijos karės laukuose centru gyvojo veikimo tapo Arras apylinkės. Smarkiausiai mūšiai įvyko tik tose vietose ir suteikė taktininkams gana gerų pasekmių. Prancūzai smarkiai ir narsiai kovodami varo kaizerio pulkus žingsnis už žingsnio atgal. Be to visame kariškame fronte nemažai buvo susirėmimų ir šiaip jau susikirtimų tarp vokiečių ir prancūzų.

Anglams ne taip puikiai sekasi. Vienose vietose išlaimė, kitose nustoja savo pozicijų. Vienu iš laimingiausių anglų kariuomenės mūšių, galima prisikaityti, tai įvykęs susirėmimas tarp anglų ir vokiečių Ypres apylinkėse. Be užėmimo naujų pozicijų, anglai paėmė nemažai nelaisvėn vokiečių kareivių ir amunicijos.

Alzacijoje nieko ypatingo neatsitiko. Prancūzai buvo mėginę atmušti vokiečius nuo Roye ir Soissons ir išpradžiūti jiems klostis neblogai, bet paskiau, vokiečiams užvedus kontrataką, priversti buvo trauktis prie savo senų pozicijų. Kitose apylinkėse viskas laikosi po senovei.

Rytų frontas.

Generolo Mackensono armija, parodžiusi šioje savaitėje daug narsumo, ir toliau varo naikinimo darbą labai pasekmingai. Rusai spiriami vokiečių, apledo žemojo Sano upės pakraščius ir skubiai traukiasi Lvovo linkui, kur eina ir kitos rusų armijos. Čia manoma duoti vokiečiams generalų mūšį, kuris, kaip spėja karės žinovai, galės pakeisti rusų praeitį. Rusai spiriami vokiečių, apledo žemojo Sano upės pakraščius ir skubiai traukiasi Lvovo linkui, kur eina ir kitos rusų armijos. Čia manoma duoti vokiečiams generalų mūšį, kuris, kaip spėja karės žinovai, galės pakeisti rusų praeitį.

Paskelbus laikraščiams apie rusų didelius nuostolius Galicijoje, dauguma mano, būk rusai esą galutinai pergalėti ir jiems nieko daugiau nepasitiekia, kaip pradėti tarties su vokiečiais. Jeigu pažiūrėsime į paskutinius karės nuotikius Galicijoje šaltai, kritiškai perkatinėdami, kaip vienos, taip ir kitos pusės išlaimėjimus, aiškiai galėsime pastebėti, kad tūlų, žinoma, vokiečio plauko žmonių spėliojimai, nėra teisingais. Tegul rusai ir pralaimėjo dalį Galicijos, bet vokiečiai užėmė tas vietas pasijuto dūsyk silpnaisiais, — netik kelios dešimtys, bet ir šimtai tūkstančių, geriausių kariuomenės žuvo. Vienų tik austrijiečių ir vokiečių oficerių užmušta daugiau 9,000. Ir tai laike tik kelių savaičių. Kad tas blogai atsiliepė ant vokiečių armijos veikimo, jau galima pastebėti iš to, kad Mackensono armija silpniau pradėjo veikti.

Iš kitų karės frontų.

Kovoje italų su austrijiečiais, pirmieji, kaip ir karės pradžioje, užima vis naujus ir naujus miestelius Austrijos provincijose. Nors tie visi laimėjimai nėra labai svarbūs strategijos žvilgsniu, bet jie prirengia dirvą platesniam italų armijos veikimui. Labai abejojama, kad austrijiečiai, nualinti karėje su rusais, galės nuosekliai vesti kariškus žygius prieš savo naująjį priešą.

Padėjimas taktininkų armijos ir laivyno Dardaneluose tas pats. Nieko naujo neišlaimėta ir nepralaimėta. Taktininkai daug Dardanelų fortus, turkai gi atsispirdami karts nuo karto nuskandina taktininkų laivus.

Daug triukšmo sukėlė naujas vokiečių orlaivių ant Anglijos užpuolimas, kur vokiečių žepelinai svaitydami bombas, užmušė apie 70 ypatų. Prancūzai atsimekėdami, užpuolė iš orlaivių Karlsruhe, sunaikindami karės ginklų sandelius.

Laukiama dabar naujų viešpatijų įstojant į karę. Graikija ir Rumunija pradeda labiau bruzdėti. Rumunijai pareikalavus iš Austrijos naujų žemės plotų už neutralės pozicijos užlaikymą, pastaroji atsakė, tuomi išsunkdama rumunų prisidėjimą prie taktininkų. Gali būti, kad neužilgo Europoje kanuolių dūmai sutiršės ir kraujas dar gausiau pasilies.

Kol kas nesimato dar išėjimo iš tos baisios Europos suirutės. Taikos obalsiai, syki įsiklę gana aiškiai, pradeda blūkti. Reikia tikėtis, jog koks nors netikėtai karėje įvykusios permainos galės užbaigti nuožmią Europos viešpatijų kovą.

LIETUVOS MŪŠIAI.

Rusų oficialiai pranešimai sako apie rusų kariuomenės veikimą ties Popielianais, kur ji perėjęs Ventos upę ir užėmusi svarbias pozicijas. Vokiečiams pasitraukiant iš šių apylinkių, rusų raiteliai paėmė nelaisvėn kelis šimtus vokiečių kareivių. Ties Šiauliais mūšiai tebeatlieka. Šiose apylinkėse smarkiai kausiai tarp savęs vokiečių ir rusų armijos. Vieną dieną rusams pasisekė, antrą vokiečiai išlaimė. Keletas apylinkinių sodožių pakliuvo į vokiečių rankas. Prie Nemuno verda kova. Vidurinėje dalyje Nemuno upės vokiečiai neteko keleto avarbių vietovių. Jie mėgino užpulti rusus iš kitų kariškojo fronto pusės, bet rusai laiku apžiūrėjo ir jų plenus suardė. Į rytus nuo Marijampolės rusai atėmė nuo vokiečių daugelį sodžių.

Žinios iš Lietuvos.

NUO ŠIAULIŲ - KURŠENŲ

Nieko nežinodamas, kas darosi Šiauliu apylinkėse, buvau pamėginęs parvažiuoti į savo tėviškę. Kokį dyvų, kad jūs Rygoje maža ką težinote, jei už keliolikos varstų nuo vokiečių fronto taip pat niekas nieko negalėjo pasakyti, ar galima bus toliau važiuoti, ar ne. Manau sau: važiuau ir eju 120 varstų, nejaugi begrižti atgal? Ir pasileidžiau toliau, kol neužvažiuosiu mūsų kariuomenės. Ag ir užvažiuau. Oficeris, peržiūrėjęs mano popierius, pasakė nekludysias man ir praleisias per savo liniją. Pralies, sako, ir vokiečiai, jei neįtars, jog esi špijonas, arba jei nepatiksi jiems (esu jaunas, augalotas vaikinąs) ir nepaisi į savo Vaterlandą. Del viso ko, esą nevažiuok tamsia toliau; geriau grįžk atgal. Padėkojęs mandagiam mūsų oficeriui, aš sustojau š. dvarė už mūsų linijos.

Cenzūros užbraukta

Kuršenuose vokiečiai apsiakę tarp gelžkelio stoties ir miestelio, klebonijos lauke. Antrą bataręją pasistatę už žydų kapų ant kalvelės, o trečią Olbergo Girgždėliuose, labai pakilioje vietoje, už ketverto varstų.

Š. dvaras atsirado vidury tarp dviejų kariuomenių. Eme žembi kulpiokas per stogą. Supratę mūsų oficeriai, pagaliai, davė mums žinią, kad su visu, ką galime pasiimti, pasitraukime nuo mūsų lauko, nes namai gali nuo šovinių užsidegti. Taip mes ir padarėme, atsitraukdami Grūdžių link per dešimtį varstų.

Šiaulius ilgą laiką tapė katrie sau: mūšiskiai ir priešininkai, gerokai nudėgindami. Nuo lat juos bombarduoja. Bažnyčios stogas apgadintas, nes jos bokštė mėginama padaryti žvalgu vieta ir signalizacija. Magazinus vokiečiai visus išplėdė, bet tuos tepasidėdami daiktus, kuriuos patys gali suvartoti; tabaką, popierius, cukrų, kavą, arbatą, miltus, duoną, užkūlą. Kitų daiktų neima. Tik vieną magaziną išplėdė, emę dalinti avalines neturčiams.

Daiktus ir gyvenimus naikina tik tu, kurių nerandą namie. Bet kur randą, ypač mokančius vokiškai, tai esą mandagūs; bent tiek, kad nežemina ir už vieką paimtą duodą kviteles.

Iš Ketūnų dvaro išsivežė visąs avizus. Našlė ponis Jokubauskienė nuvažiuos į vyriausybę prašyti, kad bent sėklai paliktų. Tai paėmę avizų iš kito dvaro, Milvydų Gružauskio ir atvežė poniai Jokubauskieni. Geraširdžiai iš svetimo aruodo. Kuršėnų Gružauskio pulkų dvarą ir turtingą įtaisymą visai sunaikinę.

Atsitinka, žinoma, ir grobių. Buvęs šilipdytas paskelbimas, kad visi atiduotų, kokius tik turį ginklus, grąšindami, nepaklūmusius sušaudys. Į š. dvarą buvo iš toliaus atsiuntusi savo kraitį ponis Domanskienė. Apnikę dvarą, vokiečių kareiviai emė krestī neva ieškodami ginklų. Ir visų pirma — valyzas vartyti. Bet vieton ginklų pasidėdami lengvesnes brangenybes.

Kur pereina vienu ir kitą kariuomenės, ten pavilgos maža belienka arba ir visai nieko nebėlika. Gerai, kas dar gali pavalgyti duonos su arbata ir dar truputį sviesto. Kitur nei to tiek nebėra.

Darbai eina visur laukuose, nežinrūti vienos ar kitos kariuomenės. Bet kokie ten darbai? Be to, kas pavėlavo sėti, tas nebūti sėklų: visos avizos ir miežius išgrobė. Rugių vokiečiai neima.

Su žmonėmis apseina nei šio, nei to. Bet su kai kuriais binuriai. Šiauliu Zubovo daržininkai. Sielskį prietate gatvės šluoti, o neįtikusį jiems vyriausį grapo runų užveidą vertę rankoma senti jų nešvarybes, daromas čia-pat runuose.

Jaunų vyrų nėmą. Moterų neklūdą.

Žydai mūsų pavartyti iš Šiau-

liu, Kuršėnų, Panevėžio.

Vaclovas Jokubauskis.

NUO VIEKŠNIŲ.

Vokiečių kareiviai pirmą sykį Vieksniuose pasirodė 19 d. balandžio rytą; per miestelį perėjo 4 kareiviai; vienas įėjo į bažnyčią, su kepture, žinoma, pažiūrėjo, ar nėra už altoriaus ginklų, pamojo, kad žmonės toliau melstųsi ir išėjo. Tiek jų ir nematėme per kelias dienas. Bėgimas prasidėjo 16 dieną, kai emė iš žemaičių bėgti žmonės, traukties kariuomenė; susyko į Vieksnius atbėgo... 16 kunigų. Žmonės traukties buvo raginami; žmonės tik klausė, kad jų neįtars, jog yra vokiečiams palankūs.

Aš buvau išvažiavęs savo reikalais į Mintaują, bet 21 d. sugrįžau. Kiti matę retkarčiais prajojant žvalgas, kurie tečiaus niekam nieko nedarė.

23 dieną, nežinia, iš kokios priežasties, užsidegė miestelis. Nudėgė visas kvartolas nuo bažnyčios lig rinkos. Nukentėjo 120 krikščionių ir 2-3 kart daugiau žydų.

Tuoju, ir vakarą atguzėjo daug vokiečių, apie 150; vieną apsinakvojė miestely, kiti nuėjo į Santeklius. Ten oficeris aimanavęs, bene jo kareiviai padėgė miestelį. Moterims daug jo klausinėjant ir atsispažant, kad gal jam tai nepermalonu, atsakė: — Nieko, nieko: aš vistiek perdaug nepasakysiu.

Vienok išsireiškęs, kad Kauno gub. nemana užimti. Tai paties vartino ir kiti buvę Medemrodėje. Girdi, jiems terūpi išardyti gelžkelių, ypač Petrogrado — Varšavos, išvaryti mus iš Galicijos ir, Kauno nei Varšavos neėmę, 15 geg. paprašyti — santalkos.

Per visą savaitę, lig 3 d. geg. jie, apsiėję už Ventos, lankydavo Vieksnių miestą, imdami visą, ką tik galėjo patys suvartoti. Labiausia — kiaušius.

— "Kiaušius" — šmoko paprašyti žemaitiškai, sviestą gi vadino —

— "Puter" (Butter). Visas sankrovas kraustė, ką radę valgomą ir rėkoma.

Labiausia ieškojo. vyno; jo klebonijoje vis škuravojo.

Iš klebonijos emė valgius. Vieną sykį radę ant stalo kumigams pataisytus pusryčius, susimė ir išsinešė.

Iš klėties paėmė 10 pūdų avišų ir davė kvitele. Prašant, paliko porą pūdų arklams. Iš aptiekos paėmė visas kosmetikas: muilus, kvėpalus; aptiekoriene buvo, bet neturėjo rakty. Tad spintas išlaužė. Ir kitur, kur tik rado uždaryta, visur išlaužė.

Subatoje 2 d. visai jų nebuvo. Manėme, kad nei nebėra. Kiti pasakojo, kad ir armotas išsivežė. Mūšiskiai kareiviai naktį atėjo, rytą užmušė 4-8 vokiečių žvalgas, kurie buvo pasirodę, ne nesitiekdami čia rasia rusus. Visą dieną šaudė, ir vakarą nurimo. Peršėvė bažnyčios langus, duris, stogą; kliuvo koks 20 šovinių.

Vakarą 3 d. einant gulti apie 11 val., išgirdom didius bilde. Penkiais patrankų šuvisiais vokiečiai uždegė penkelius namus. Šuvisi vis tankinios, ugnis didinos, visi pradėjo bėgti, kur kas galėdamos. Šaudymas buvo per kokią dešimtį minutų.

Miestelį apšvietė, paleido kulikasvaiddžius per du kart. Daug langų išpliekė. Bet žmonių nesigirdi užmuštų.

Rytą 6 val. vėl šaudytas apie gelžkelio stotį: tai mūšiskiai atmušė vokiečių žvalgas, atėjusius iš miestelio ir Rekečių. Tie, bėgę, mūšiskius vėl apėmė iš armotų, bet neilgai.

4 d. aš maniau reikalinga iškraustyti bažnyčią. Švėčianis sakramentą išvežiau į Laižuvą. Vokiečiai neklūdė išvažiuoti, pirmians kelias dienas neįleisdavo.

Laižuvoje buvo vokiečiai, eidami į Mintaują. Nieko bloga nepadarė. Tik "kiaušius" ir "puterį" pasiėmė.

5 dieną, važnuodamas į Medem-

rodę, mačiau gaisrą Vieksnių puseje, o vakare pasakojo, kad tai vokiečiai sudeginę trobeles prie vakzolo (Rekečių). Gal norėjo stotį deginti.

Eidami iš Akmenės per Medemrodę, grapo Zubovo dvarą, čia buvo sustoję 300 raitelių ir 15 oficerių. Paėmė 20 arklų, paskui vėl kelius, palikę savo 15 arklų; paėmė 10000 pūdų avių ir 1000 svarų sviesto.

Visur, kur tik gyveno, emė grūdus. Taip, kad dabar sodiečiai nebūti kuo beužsėti laukų.

Papilėje sugriauta bažnyčia, klebonija, aptieka. Žydai ir žmonės slėpėsi sklepuose, iš kur lietuviai žydus stumė, varė ir patys kiti kitą — iš baimės.

Žydų padėjimas dar blogesnis, neg žemaičių. Reikia jiems pašelpos maistui, žemaičiams — sėklai.

K. V. Jarnaitis.

NUO PALANGOS.

Į Palangą vokiečiai įėjo 10 d. kovo mėn., atėję sausuma raiteliai; tą patį rytą iš jūros bombardavo. Mūsų kariuomenei pasitraukus Liepojos link, iš jūros emė pliekti savuosius. Sako, vokiečiai jūrininkai sušaudė į 50 žmonių saviškių, kuriuos tuojau automobiliais išgabeno į Prūsiją.

Palangoje vokiečiai emė stiprinties pagal Rąžos upę, statyti vielių tvorą, kasties ir tt. Ir tris savaites nieko vietos žmoniems nedarė, leido išeiti ir įeiti.

Mano žmoną tepaėmė ir išsivedė 27 d. bal. drauge su kitom dviem moterim. Viena jų išbėgo. Kitas, sako, paskui atleido namo.

Aš tuotarpu buvau Maloniškuose už Darbėnų. Čia vokiečių žvalgai buvo jodę 12 d. kovo. Bet mūsų kariuomenei atsiradus, nebėrodė. Antrą sykį 16 bal. atėjo žvalgai, o 17 d. ir daug kariuomenės, o mūšiskiai pasitraukė į Liepoją.

Aš nuo viso to pabėgau pėsčias per Skudą, Ylakius, Židikus, Pikelius, Lušą.

Mašinos 20 d. jau nebėjo. Tad nuėjo per Kuršėnus, Saldą ir Tūkumą. Ir atvykau į Rygą 23 d.

Kazimieras Vilkas.

PABĖGĖLIAI.

Vieksnia.

Redakcijos kambario klingė dūsyk suklepėjo. Ir bereikalo: durys tyliai atsidaro. Žvilgtėję — nieko ir vėl įkniubau į rašymą. Tik gerai minutė praėjus, ima dūrys verties, tarp išpalengvo ir atsargiai, lyg norint porą jas žvilgtėrėti ir neramų padukėlį ar į kokią plėšrą žverį. Toliau, žemiau klingės pasirodė graži galva ant ištiesto, kiek tik begalima, kaklo. Gražios mėlynos akys buvo pilnos stinos baltumo. Gi kas čia? Vaikinktis ar neužauga?

Bet bailiui daugiaus lendant į duris, jo stonmu vis labiau tiečia, kol nepasidarė visas gana augalotas jaunas bernas. Įėjo ir ten-pat prisiglaudė prie sienos, susaikupinęs, petius pirmyn parietęs, rankas, it pagalius, pakarė.

Jei jis norėjo vaidinti sunykėlio, nelaimingo vargšo, užklieto vergo rolę, tai geresnės mimikos nei dramos artistas neįtų pavartojęs. Pagailo nebėgo.

Tamsta ką pasakysit? — klausiu gana palankiu balsu. Tuoju pečiai atsilenkė ir rankos pakilo: Paguromis, kiauiliarisčių aptuolė; pagrobė alkune, pabučiavo, paskui ranką, griebė ir antros, kol visai nesuėrieno.

— Liaukis, ar gėdos neturi taip laizytis! — sutrinkinau. Kruptelėjo, šoktelėjo atgal ir vėl petius atstatė.

— Pa... pah... ir aš pabėgėliau...

— Iš kur, kas?

N., zarasiskis, lietuvis; eju, bernaudamas po ponus. Patekau į Mintaują... Gera man ten buvo...

— Čia lopa viltelėjo.

— Aš, kaip gera buvo...

Čia visai jau vaikiškai išnyko lūpos.

— darbo nedang, rupešio

tik apie vieną arklį, su ponu kur netol pavažiuoti.

Čia nurijo ašaras. Kitas dviem tryškėm šniurkstelėjo iš nosių, iš augsto paspaudęs jas dviem plačiais iškėstais pirtais.

...ir gavau bėgti... ponas sau, aš sau... Atbėgau štai Rygon, kaip buvęs, vienu žiponėliu.

— Ak, Dieve, viskas, žuvo.

Tokiou-pat gestu, kaip ir nusisnypdamas, dviem pištais pakėlė čerkazinio milelio skvernis ir apsiplėdė ašaromis.

— Kame žuvo? Mintaujoje? Ar tai vokiečiai ir Mintaują paėmė?

Paklausiau visiškai nebekantriai.

— ...tai jau gal paėmė... šaudė... visi bėgo, kaip akis išdege. Ak, Dieve, ką aš dabar darysiu...

— Gėdėkis, vers! Nei Mintaują nepaimta, nei tu žinai, kas tavo žuvo. Dar niekur nieko blogo, o tu jau tiek ašarų lieji!

— ...taigi, sako, Mintaujon galima esą grįžti. Grįžčiau, savo poną atrasčiau, vėl jam važnyčiočiau...

Ir vėl apsiplėdė ašaromis. —tai ko gi negrįžti, po plynių!

— ...kad nėra kuo... bene susimylėtumet ant manęs... grįžčiau į Zarasus: ten, sako ramiau esu...

—Grįžk per Kalkunus į Zarasus. Gausi tris rublius ir veltui gelžkelio bilietą. Daugiaus neišsigalime. Ar pakaks?

Čia nemoku nei parašyti. Atsiverė du tikri šaltiniai ašarų; dviem čiukslėm, nei nemirkčiojant, plaukė jos savaime. O gražus veidas švito, linksmėjo, kupra išsitiesino. Veidas pasidarė vaikiškai nekalts, liūdnei gailiatingas, atlaids. Drauge su ašarų šaltiniais atsiverė ir kalbos šaltinis.

— ...niekam aš neišleisiu tų pinigėlių... bene aš toks, kaip kiti pabėgėliai—latrai!... Iškauly, išvylios paskui eina vakarais kėkšauti, girti sugrįžta, mušties ima, nerina visame bute pakelia. gyva apleidžia, neduok, pone Dieve...

Kalbėjo, plūdo ir šmeižė draugų tokio šventai nekaltau veidu, kad aš, nei nežinodamas, pavardę į saskaitų knygą įrašydams, staptelėjau ir pati ranka vieton parašyti — tris, pasta-tė... pusantro.

— Moki rašyti?

— nemoku.

— Šia iš išeik iš čia kuogreičiausia.

Viršna nesuprato, kam aš neišliaukiau žadinio ir tedaviau pusę.

Šmukulininkė.

Redakcijos kambario durys, nei nepabėdžius, drasiai ir umai atsidarė. Skersom, pro mažai tepaviras duris, lyg jos būtų užkliuvę ir daugiaus nebesidarytų, įėjusio graži, kuone miestiskai apsisiausi merga. Veidai pilni, skruostai raudoni, rankos didelės. Per drapanas atspėjama kietas, stipras kūnas.

— Ar čia pašalpas dalija pabėgėliams? Paprašysiu, kad ir man duotumėt keletą rublių.

— Tuoju, tuoju, ciocienka! Tik palauk, kol popierėlių prisidirbsime.

— Na, na! Nereiks nei dirbti: matome "Garsę", kiek mums susiūnčiama...

— Sakyk, kiek Lietuvių Komitetams prikalėdėjo... Ale nei-ginkime. Tametai ko reikia? Buto nakvynėi? Prašom! Pavalgyti? Prašom dukart per dieną!

— Ne! Aš būtu turu. Ir pavalgius, kol kas, buvau. Man reikia pinigų namo sugrįžti.

— O, grįžtantiems mielū noru — by tik čia mieste nebūtumėt ir netinginautumėt, komiteto šeriami. Esu Komiteto ingaliotis duoti ligi trijų rublių; dešties, kaip kas tol turi grįžti. Kur gi važiniosi?

— Į pačią paprūse: Palangą, Kretingą, Darbėnus.

— Kam ir taip daug iškarto?

— Turu tėvus atrasti, pamatyti, ar vokiečiai jiems ko blogo nėra padarę.

— O kaip tu nueisi, kad t

ves neleisi?

— Kas?

— Gi tie patys vokiečiai, kurie seniai ten siaučia!

Dang ko jie siaučia! Labai aš jų klausiuos... Ag ir pirma, kai namie buvau, neleidė. O delto

ėjan: kur norėjau, kada panorėjau ir ko panorėjau... Eju į Prūsus, grįžau iš Prūsų.

— Pati viena? Su kontrabandais?

— Ar šuva paskui seks? Ir jis nereikalingas.

— Na, na! Gausi visus tris rublius. Ale norėčiau būti tikras, kad tu tai padarysi.

— Gi ar seksti paskui? Sakau, noriu tėvus suieškoti. Tik pinigų nėr. Su trimis rubliais tol nenuėisi. Reiks valgymo pirkties, suplyš ir avalinės. Mūsų trobelę tikrai sudegino; visus drabužius ir patalines sudegino ar išvogė. Aš štai kiek jau savačių po svetimus žmones vazujuos. O mano tėvai kitur kur nuklydo. Sušelpkite žmoniskai.

— Kad nebūtų veltui...

— Ar tai jūs? Ko jums gaili? Ag tai mums, ne jums sudueta.

— Nori pusantro?

— Nei nebe tris?

— Nei nebe tris ir žadėkis daugiaus čia nebeatėiti.

Šmukulininkė ir pusantro paėmė. Bet ir ji nesuprato, už ką jai pusė žadinio beduota.

K. J. Tamas.

(Iš "Rygos Garso").

LIETUVIAI KITUR.

RYGOS LIETUVIŲ VEIKLUMAS.

Rygos lietuvių komitetas nukentėjusiems del karės šelpiti įgijo tarp rygiečių didią pagarbą už savo darbštumą ir mokių mą sušelpiti nukentėjusius žmones del karės. Komiteto kontora yra "Rygos Garso" redakcijoje "Rygos Garso" būte taipogi įsteigta bendra virtuvė nelaimingiesiems pabėgėliams. Lietuvių komitetas už

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

WORCESTER, MASS.

Iš Vyčių veikimo.

Subatos vakare, 5 d. birželio, šv. Kazimiero parapijinėje sve-tainėje įvyko Lietuvos Vyčių 26 kuopos vakarėlis. Programos bu-vo įvairios. Sušūta dvių ak-tyvų komedijėlė "Mamos Neda-rupta". Nors šis veikalas yra vi-šai netikęs lietuviškai scenai, bet visi savo roles atliko puikiai; ypatingai atsižymėjo p-lė Mar-celė Veniukė, Jadvygos rolėje. P-lė M. Veniukė matome ant estrados jau ne pirmą kartą ir ištikro ji turi nepaprastus typiš-ka - aktoriškus gabumus. Vy-tis Juozas Galiauskas atliko Apkio rolę tikrai artistiška. P-lė Ona Čiginskaitė paskambino an-čianui "Marš Dr. Basanavi-čiui", ir "Vytauto Maršą". Nors mažda mergaitė, bet turi ne- paprastus muzikališkus gabumus. Iš jos galime tikėtis, kad bus ge- ra pianistė. Vienas iš puikiausių šio vakaro vaizdėlių, tai buvo "Karės Laukas Lietuvoje". Šis veikalėlis yra bene paimitas iš Prano Vaidaičio eilių "Paliovė griaut ir bauti kanuolės". Su- dramatinavo jį vytis Vincas Ba-gevičius ir pats jį atvaidino. Scenos parėdymas ir efektai bu-vo labai geri, tik dūmai nuo šūvių ko neuždūso publiką. Beto, buvo juokingų dialogų, monologų ir dainų, kurias sudai-navo parapijinis choras po va- dovytę p. Čižausko. Publiką bu-vo nevisai užgandinti, nes buvo paskelbta, kad prasidės 8 val. vakarė, o prasidėjo apie 9 val. Pelną Vyčių kuopai, kaip girdė- tis, mažai liko, nes cecilikučiai užtaisė Vyčiams šūnybę (gėda jums draugai, aš daugiau su ju- mis nedraugausiu), mat paskel- bė paskalas, buk piktadariai iš- laukė salėn, išdaužė visus langus ir sutraukė elektrikos vielas, taip kad būk Vyčiai negalėsi lošti teatro. Atiū šioms paskalam, žmonių atėjo daug mažiau neg tikėtasi, be to dar viso progra- mos negalėjo išpildyti, nes pija- mistė Ona Vasilaukaitė ir tū- li kiti patikėjo šioms paska- loms nepribuvo. Atėityje, katali- kiai neprivalo tikėti visokiomis paskalom.

Singu q.

GIRARDVILLE, PA.

Šiais laikais darbai čia šlu- buoja, vos pusę laiko tedarba- ma. Iš kitor atvykusiesiems dar- bas sunku gauti. Neprošali bus paminėti apie vargus, kokius reikia pakelti po Lietuvų Peticija parašų rinki- kams. Lietuviai tamsūs, tad vie- ni nenori nei į stubą įsileisti, kiti ceciliku inbauginti, sakosi, žina del ko tie parašai renkami tai kunigų išmislas, nes nori sustabdyt "Šakę", "Keleivį", ir "Laisvę". Buvo ir tokių at- stitikučių, kad atbėgdavo savo vardų išbraukti, nes, sako, rus- kis gali į kariuomenę paimti su- tuo parašu. Vienu žodžiu, viso- kių buvo užmetinėjimų. Bet juk nevisi yra toki tamsūs, tad viegi parašai buvo surinkti.

A. Naprasno.

SO. BOSTON, MASS.

Birželio 13 d. pobažnytinėje sa- lėj vietinė L. Vyčių kuopa su- rengė teatrą ir koncertą. Vy-čiai, scenos mėgėjai vaidino L. Tolstojaus sulietuvinatą komedi- ją "Nuo Degtinės". Vaidinimas pavyko neblogiausiais, idalies net gerai. Nors kai kuriems trū- ko gyvumo, žemaargini Tarasui, Ignui. Geri buvo, Ona Pratasiu- tė Agotos rolėje, A. Bruza Mi- kolo rolėje. Bet ypač vykusiai vaidino L. Stasiulis kelevio ro- lėje, nors ant scenos pasirodė tik pirmu sykiu, kaip ir dau- gumą kitų. Protopaišius buvo dainos — solo, M. Petrauskio kompozicijos. Geriausiai pasižymėjo D. Anta- navičius. Akompanavo sve- timantautis. Didelį įspūdį padarė F. Strakauskas savo monologu fantazija "Karės regykla". Taip vaizdžiai suvaidino, kad, rodos, taip ir matai prieš save karės regyklą. Vienas tik apgailėtinas daly-

kas, kad vietos vargonininkas atsisakė prisidėti muzika prie tojo Vyčių vakaro. Reikia tikė- tis, kad ant toliaus ir jis neat- sisakins, nes ir patys Vyčiai nemažą jam pagalbą teikia pri- gulėdami prie bažnytinio choro. Publikos vakaran atsilankė ne- perdaugiausia. Pelnas buvo sky- riamas nukentėjusiems del ka- rės lietuviams.

Jūrių Smiltis.

WILKES BARRE, PA.

Kiek ankščiau laikraščiuose buvo minėta, kad vietos L. Vy-čių 15 kuopa sutvėrė "base ball" ratelį. Nesitiktė, kad tas ratelis gerai pasirodė, bet apeliunkė gal jis paliks vienu iš geriausių. Nuo gegužio pradžios, tas bolininkų ratelis kas nedė- dienis mėgino persiimti su apie- linkės miestų bolininkais. Ir vi- sumoje išeidavo pergalėtojai. Taip 2 d. geg. lengvai "subyti- no" Pitstono karštuolius, 9 d. kaip niekų nugalėjo Kingstono, 16 d. paėmė viršų ant Pillimon- tiečių, 23 d. suraitė lenkų "ty- ma", 30 d. pergalėjo Serantonie- čius.

31 d. Gegužio, Pittstono ge- riaušias tymas, klaidrės apie tokias L. Vyčių pergales, suma- nė atimti garbės vainiką. Bet vos pradėjus žaisti, Pittstonie- čiai pamatė, kad jie nieko ne- laimės, o pralošti praloš. Neno- rėdami savo garbės nustoti, mē- gino šelmystėmis virš imti, bet ir tas nieko negelbėjo. Tad ne- baigdami žaismės pabėgo.

Dabar Base Ball kompanija nori persamdyti iš L. Vyčių ra- telio keletą vyrų, bet jie be- velija darbuotis ir dar labiau lavintis prie Vyčių.

30 d. gegužio vakare buvo vaidinta 2 veiksmų farsas "Eksproprijatorius". Vaidino Trejybės choras, kuris susida- beivė iš L. Vyčių 15 kuopos narių.

1 d. birž. ant mėnesinio kuopos susirinkimo tapo išrinktas delegatas L. Vyčių III kongre- sū. Atstovauti mūsų kuopą iš- rinktas Petras Gybavičius. 6 d. birželio kuopos dvasi- kas vadovas, kun. J. Šupšins- kas, atlaikė šv. Mišias del Vy-čių. Dvasiškias vadovas daro tai kas mėnei. Po mišių ant įvy- kusio susirinkimo prisiršė prie kuopos 18 naujų narių. Dabar 15 kuopoj yra 78 nariai, o atėi- tyje tikimasi bus kur kas dau- giau. Tikrai vienas nemalonus dalykas, kad vietos merginos vieikia atskiroj Vyčių kuopoj. Vi- sur Vyčiai išvieno darbuojasi, tik pas mus atskirai. Ar nege- riau būtų pasistengus tas kuop- pas sujungus, tuo labiau, kad užmąnyta surengti paroda. Dar- bo bus daug ir tik bendromis pastangomis jį galėsime atlik- ti.

S. A. Skardecitis.

SHEBOYGAN, WIS.

Susilaukume ir mes to, kas pas mus retai atsitikdavo — 3 d. šio mėnesio buvo pas mus prak- albos. Gerbiamas mūsų klebo- nas, kun. Varnagiris, tuojaus po mišparų užkvietė mus visus, bažnyčioje skaitlingai ant De- vintinių mišparų susirinkusius į sveatinę, pranešdamas, kad bus prakalbos ir kalbės žymus kalbėtojas, bet mes dar jo ne- girdėjome. Nežinau ar nors vie- nas nuėjo namo, visi skūbinosi ant prakalbų, todėl prisirinko pilnutė sveatinė. Pirmiausia pa- rapijos choras po vadovyte vie- tinio vargonininko, p. B. Niek- rašo, gražiai padainavo porą lie- tuviškų dainų, o paskui kun. klebonas perstatė kalbėtoją daktarą Graičiūną iš Chicago. Kalbėtojas gražiai išaiškino, kad mes patys esame priežastimi vargu, kurios kenčiame šioje šalyje. Mūsų niekas negodojo; nes mes nepasistatome ant to- kio laipnio, kad mus kiti pa- godotų, o tas atsitinka todėl kad mes, atvykę į šią šalį, klai- dingai pradėdame mūsų gyveni- mą. Mes čia atvykę tikrai grie- biamės kad ir sunkiausio darbo, o užmirštame, kad čionai yra šalis Pramonės, Industrijos, to-

del privalone mokintis amato ir angliškos kalbos. Šių dalykų išmokę, gausime lengvesnį dar- bą ir didesnę pelną. Paskui pri- valome tapti šios šalies ūkėšais ir dalyvauti visuose viešuose rei- kaluose ir balsavimuose, o tada mus kiti gados. Privalone bran- ginti sveikatą, nes tai didžiaus- sias žmogaus turtas. Be sveika- tos ir milijonai nemielai. Idant gi sveikais būti, privalone švariai užlaikyti ir save ir savo namus ir gyventi taip, kad niekame ne- pereitū rubežų.

Visa godotino kalbėtojo kalba buvo labai graži ir pamokinan- ti, todėl, galima tikėtis, ji ir na- dos mums daug atneš. Didelė padėka priguli godotinam dak- tarui Graičiūnui už pamokinan- čią prakalbą ir mūsų gerb. kun. klebonui už tokio kalbėtojo už- kvietimą.

Sheboyganietis.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

(Padėka už auką)

Šv. Bonaventuro moksleiviai viešai išreiškia širdingiausią ačiū kun. A. Tamoliūnui ir kun. J. Statkui už gausią auką, kurią suteikė Literatinei Maironies draugijėlei. Kun. J. Statkus, ap- leidsdamas seminariją paukojo 5 dol. ir 26 egzempliorius įvai- raus turinio lietuviškų knygų, iš kurių didesnę dalis yra su apda- rais: Kun. A. T., vieton knygų, paukojo 25 dol., iš kurių 20 dol. paskyrė nupirkimui lietu- viškų knygų, o 5 dol. nupirkimui šešos lietuviškos knygynui. Augščiau minėti kun. yra kar- ti tėvynainiai ir literatai. Būda- mi moksleiviais visą laiką uo- liai darbavos tarpe vietinių lie- tuvių moksleivių ir daug rašinė- davo į laikraščius. Galima tik- rai tikėti, kad kun. A. T. ir kun. J. S. nesėdės ir toliau rankas su- keitė, bet dar labiau tversis už literatiško darbo ir atėityje, be- abejons, daug gero iš jų susi- lauksime. Kun. A. T. yra dau- giausia pasidarbavęs Lit. M. draugijėlei, nes jis buvo jos už- manytoju ir jai pirmininkavo per pusantų metų, taip pat daugiau už kitus prisirengdavo prie programo. Apleides mokyklą kun. A. T. taipgi neužmiršo sa- vo užmąnytos draugijėlės, kas yra aišku iš augščiau minėtų au- kų. Vietos moksleiviai yra ger- biamiesiems aukotojams labai dė- kingi ir velija kopasekmingiau- siai darbuotis Dievo ir tėvynės garbei.

P. J.

BALTIMORE, MD.

Prieš S. L. R. K. A. seimą Bal- timorės lietuvių padangė buvo pradėjė rodytis juodi debesėliai ir jau laukėme audros, bet tas laukimas buvo veltui. Pargrįžę delegatai plačiai pasklino da- lykus ir juodi debesėliai išsiskir- stė.

Labdarybės Draugija šv. Vin- cento a Paulo tarie širdingai ačiū visiems gerb. delegatams, kurie laike seimo sumetė \$12.92, viršminėtos draugijos naudai.

A. Ramoika.

Šv. Vincento a Paulo Dr-jos knygius.

WATERBURY, CONN.

Iš Pilnųjų Blaivininkų tarpo susitvėrė teatrališka kuopa. 2 d. birželio turėjo pirmą susirinki- mą parapijos salėje. Kuopos pi- rininku tapo išrinktas Juozas Bričias, vice-pir. Zof. Paškevi- čiūtė, rašt. Juozas Aškusmas. Nutarta persiusdinti knygučių vaidinimams ir deklamacijoms, kad teatro pagalba platinti pil- nąją blaivybę. Vietoj betikliai kur klaidžiojus, jaunimas yra užprasomas prisirašyti prie šios teatrališkos kuopelės ir prisidėti prie praklaus darbo. Susirinki- mus laiko kas utarninkas, 7.30 val. vakare.

J. Aiskunas.

CLEVELAND, OHIO.

Artinasi L. Vyčių kongresas Chicagoje. Sąjudo Sukruto visų lietuvių kolonijų Vyčių kuopos, kad siųsti savo delegatus, kur

bus apdriama jaunuomenės rei- kalai, bet nelaimė, kad jaunos Vyčių kuopos, neturėdamos už- tektinai pinigų, negali apmokėti delegatams išlaidų. Vienok ran- dasi praklaus jaunimo, kuris nesigalėdams savo spēku, trisus ir išlaidų rengiasi į seimą. Cle- velando jaunutė Vyčių kuopa nors turi narių 120, bet finan- siškai silpnai stovi. Birželio 9 dieną savo mėnesiniame susirin- kime svarstė kokių būdu galė- tų siųsti atstovą ir nuo savo kuop- os. Ketinama buvo sumesti de- legatui nors kiek aukų, kad gali- ma būtų apmokėti nors kelio iš- laidas, bet štai p. J. Čerauka at- stovėja ir praneša, kad pasiŕven- timu del Vyčių, del jaunuome- nės, sutinka važiuoti savomis lėšomis. Vyčių dvasia pakilo. Rankų plojimu išreiškė širdingą ačiū.

Nors p. J. Čerauka yra ve- dęs, bet praklaus dvasia prisir- šęs prie jaunuomenės, nesigalė- damas spēku, o ypač išlaidų, su- tiko atstovauti Clevelando Vy-čių 25 kuopą. Atjaudami p. J. Čeraukai, aukėjo jū kelionės išlaidų sumažinimui, kun. J. Halaburda 2 dol., R. Žitkevičius 2 dol. M. Šimonis 1 dol., p. Če- rauskaitė 50c. ir M. Rusiackas 25 c.

Garbė L. Vyčių prakilniam jaunimui!

J. Sakalauskas.

"L. V." 25 kuopos raštininkas.

PITTSFIELD, MASS.

Šiais metais gana vėlokai atsi- lankė pas mus velykinės išpa- žinties išklausti kun. K. Vasi- lauskas bet ankščiau negalėjo- me gauti. Mat, pas mus tokia tvarka, kaip patys savo parapi- jos neturime, tai nežinia ir kur kreiptis. Dabar girdėjome, kad vyskupas priskyrė mus ten į pa- rapiją prigulėti, kur gyvename. Tai gal šiočia tokia tvarka įvyks. Išpažinties galėjo visi linosai pri- eiti, nes kun. K. Vasilaukas buvo dvi dieni. Kunigui paragi- nus pagelbėti jo Westfielde pa- rapijai, tuoj žmonės sudėjo su- viršum \$60.00, vėliaus kiek iš- jaunimo tarpo Kazimieras Saka- lauskas, Juozas Povinkšnis, Mo- tiejus Čudaras ir Kazimieras Skeivis rinko aukas ir surinkė \$111.00 intekė kun. K. Vasi- lauskui Westfielde parapijos reikalams. Tuo savo pasiūlėmu Pittsfielde lietuvių užsielpė didelio pagyrimo. Tai yra vi- šies lietuviams pamokinimas. Jeigu mes lietuvių turėtume tokią artimo meifę ir prakiln- mą, kaip Pittsfielde lietuvių, tai kalnus galėtume verst. Mes galime ką gero atsiekti išvien dirbdami, vienas kitą gelbėda- mi. Tą mintį praskynė Pittsfielde o lietuvių. Jiems Westfielde pa- rapija nepriguli, bet jie jai ge- lbelbi, padeda atstoti ant ko- jų, nes mato tame prakiln- veiksni. Pittsfielde lietuvių pa- sidėjimas yra pamokinimu, kaip mes turime elgtis, vienas kitą gelbėti, šelpiti ne tik parapijos reikaluose, bet visuose gyvenimo atsitikimuose.

Darbai tuom tarpu čia gana prastai eina. Gal su laiku poge- rės.

Lapymas.

BRIDGEPORT, CONN.

Garniui aplankius p. A. Tamo- šiūno namelį, gegužio 16 d., 1915 m. kūdikiui tapo suteiktas pri- mas sakramentas. Pagal lietuvių paprotį, buvo ir keletas svečių, kurie mėgino smagiai linkmin- tis, bet karės šmėkla su savo pragariškomis lieponomis nedavė ramybės — nuolatos maišėsi svečių tarpe.

Pakvietus p. A. Tamošiūnui J. Sagevičių, meldė, kad jis ką nors primintų apie vargą Lietu- voje. J. S. trumpai perstatė ka- rės baisybes, kokios yra Lietu- voje ir paragino aukoti kas kiek išsigali del nukentėjusių. Viso suaukavo \$2.65.

Vardai aukavusių: G. J. Vait- kevičia 50c., J. S. — 35c., po 25c.: K. Mačulis, M. Kubilius, J. Juk. F. Lieponis, I. N. N., II. N. N., K. Navickas 20c., F. Ku- bilius 10 c. — viso \$2.65.

Aukotojai išreiškė norą aukas pasiųsti Tautos Fondo Centro įdian, idant persiųstų nukentė- jusiems nuo karės žmonėms.

J. S. — 35c., G. J. Vaitkevičia.

Chicagoje.

VYČIŲ III KONGRESAS.

L. Vyčių III Kongresas prasidės iškilmingomis mišio- mis šv. Jurgio bažnyčioje 10 val. iš ryto, 1 d. liepos. Po mišių bus sesijos šv. Jurgio parap. salėje. Visų delegatų meldžimas pribūti į laiką.

1d. liepos, 7.30 val. vakare šv. Jurgio salėje bus margas vakarėlis, parengtas rūpesniu L. V. 4 kuopos. Bus sekantis programos:

- 1) Vaidinimas "Is grabo į ka- lėjimą", Šimučio.
- 2) Deklamacija, p-lė A. Frei- tikaitė.
- 3) Piano solo, p-lė A. Petkiu- tė.
- 4) Duetas, dainuos p-lės A. Barauskaitė ir Butleraitė.
- 5) Melodeklamacija, L. Si- mutis.
- 6) Kanklės, p-lė D. G. Sul- ciūtė.
- 7) Smuikinis duetas, p-lė K. Volteraitė ir p. A. A. vičius.
- 8) L. Vyčių IV kuop. choras: a) Vyčių himnas, Aleksan- dravičius. b) Beauštanti aušrelė, K. Čiurlionis. c) Miels Tėveli, Motinėle, A. Aleksandravičius. d) Karvelėlis, K. Sosnau- kas.

2 d. liepos vakariene. Dai- nuos solo ponios Pocienė, Ja- nušauskienė, p-lė Jakavičiūtė ir visoki įvairumai.

SVARBUS LABDARINGOSIOS SAJUNGOS MINGAS.

Pėtnyčioj, 25 d. birželio, 7.30 val. vak. Dievo Apvei- dos parapijos svetainėje bus visuotinas ir galutinas Labda- rybės susirinkimas žemės pir- kimo reikale. Reik būtinai, kad visų kuopų delegatai, ku- rie dalyvavo paskutiniame vi- suotiname susirinkime 3 d. šio mėnesio, vėl pribūtu.

Kviečia Centralinis Komitetas.

UŽBAIGIMAS MOKSLO METŲ ŠV. KAZIMIERO AKADE- MIJOJ.

Jan kelintas sykis kaip šv. Kazimiero seserų mokykla pa- rengia vakarėlius ir vis su kito- kiu program. Bet čia netiek svarbu tas įvairus, linksmas ir margas programos, kiek ma- lono pasidžiaugti, kad mūsų, lie- tuvių katalikų, mokyklos pro- gresuja, tobulinasi ir su laiku žada virsti lietuvių priangaušios kartos apšvietos šaltiniu, auklė- jimo įstaigomis. Kad ir tas mok- slo metus užbaigiant programos. Kiek jis pridūoda vilties, pra- blaivo juodas mintis, paskatinia šviesesniais akimis žiūrėti į at- eiti! Ir jauti, kad lietuviams šimtą sykių labiau reikė- tų atkreipti atidą į tą mokyklą, daug sykių la- biai ją gerbti, negu ikišiol tai daroma. Svetimtaučiai, matyt, labiau brangina panašias įstaig- as. Pažiūrėkime į mokinį sura- šą ir pamatysime, kad žymi da- lis beesanti kitataučių. Juk pa- našios mokyklos lietuviams, ro- dos turėtų būt permaža, kad sa- vas auklėtinės sutalpinus. Jei ki- tataučiai noriai leidžia savus va- kus į lietuviškas mokyklas, kodėl gi lietuviai nuo jų turėtų šalintis? Lietuvis katalikai sa- vo aukoms davė pradžią tai mo- kyklai, kodėl gi jos nepalaikyti savais auklėtiniais?

Gal kam pasirodė iš tos kal- bos, kad ten lietuvių mažai tesiranda. Ne, jų ten nemažai esama, tik privaleitų jų ten būti dar daugiau. Štai visa pamatinė mintis, kokią norėjan išreikšti.

Link paties gi programo atli- kimo, reikia jį išgirsti, pamatyti ir tik tada galima būtų pilnai suprasti jo visą reikšmę. Reikė- tų daug gėbėnio rašytojo teikti paeiliui pagyrimus programą už

pildžiusiems, negu tai mano menki gabumai pavelija. Ant galo, kad ir iš gabiausio aprašymo skaitantysis pilnai nepasigerės tą muzika, dainomis, deklmaci- jomis ir įvairiais išpildytais ka- neliais — juos reikia savomis akimis matyti, girdėti.

Velytina auklėtinėms linksmy- vakacijų ir linkėtina, kad mo- kinės sugrįžusios rastų kodi- džiausių naujų draugų skaičių.

J. A.

ŠVENTO JURGIO PAR. MO- KYKLOS VAKARAS.

Nenoromis ejan ant to vakaro. Kankino juodas ūpas ir prie jo dar prisidėjo abejonė, kad be- reikalingai prikišu 50 c. Sedžiu ir laukiu ką tokio teks paregėti ir išgirsti. Tęsesi programos, mai- nosi senėrija, jaunučiai bernai- čiai, mergaitės viens kitą va- duoja ir... ir juodas ūpas nyksta, jo vietą užima linksmesnis ir jau netik ką nesigaliu užmokėtu 50 c., bet džiaugiuosi atsilankęs ant to vakaro. Koks jis margas, koks gražus, kiek jis indėta stropaus priuosiomojo darbo, kaip viskas sumaniai suderinta! Ir ko tik neteko pamatyti ir iš- girsti: jaunųjų choro dainos, pavieniai ir sutartinės deklama- cijos, lietuvių "kariuomenės", "muštras", mergaičių gimnasti- ka, simboliški Lietuvos vaizdai, amatninkai, dabartinių Lietu- vos našlaičių gyvas vaizdelis ir galybės visako kito. Ikties vertas pagyrimo toks seserų mokytojų sumanumas, uolumas, priuosi- mas jų globali pavesų jaunųjų prie tokio programo išpildymo. Tuo labiau tas viskas malonu, kad visan programan indėta daug lietuviško jausmo ir dainų ir vaizdų parinkime. Nemažiau už programo kšnelius žingeidus ir patys tų kšnelių išpildytojai: štai mažučiai berniukai, berods vos žodžius gali ištarti, o žiūrėk, kaip pradės deklamuoti apie ža- lias Lietuvos pievas, miškus, tai kalba taip, kaip koks senis. Ir tai tvirtu balsu, tikra lietuviška tarme. Arba dar mažesnės mer- gaitės, kaip jos grynai tardamos puikiai eiles deklmuoja, kaip gražiai gestus daro. Parodys, kaip paukšteliai sparneliais skrieja, kaip vanduo banguoja, kaip miškas siubuoja ir daug ki- tokių dalykų.

Gražūs išėjo amatninkai, kiek- vienas savo amatą girdamas ir tiek humoro, sveiko ir gražaus humoro, buvo indėta, kad dauge- liui net šonai pradėjo nuo juoko skaudėti. Nemažai nustebino ir "kareiviai" savo "narsumu" ir "muštra". Įvairius judėjimus, maršavimus taip gerai atliko, kad kitas ir metus kariuomenei išbūvęs tai nepataikys, kaip tie dvžlika "ka- reiviai". Jei amatninkai ir "kareiviai" juokine publika, tai gyvas dabartiniųjų Lietuvos našlaičių vaizdelis nevieną jau- tresnės širdies privedė prie aša- rų ir nevieną kietesnę širdį su- graudino. Prie progos buvo ren- kamos aukos nukentėjusių nuo karės lietuvių naudai. Berods, surinkta kelios dešimtys doli- rių.

Abelnai imant, vakaras buvo vienas iš įspūdingųjų. Žmonių buvo pilnos sėdynės, suprant- ma, daugiausia tėvų, kurių vai- keliai lanko tą mokyklą.

Prietelius.

CHICAGOS VYČIŲ APSKRI- TIES DELEGATŲ SUVA- ZIAVIMAS.

Nei viena draugija Chicagoje neparodo tiek gyvumo ir veiklu- mo, kaip mūsų jaunosios Lietu- vos Vyčių organizacijos kuopos. Neprašina tos savaitės, kad Chicago Vyčiai neparengtų ar tai susirinkimo, ar tai vakarėlio, ar tai kokios kitos pramogos. Kiekvieną dieną vyčiai parodo, jog nemano pasilikti kokias ten snaudulias, bet veikliais tar- tos ir draugijos nariais. Aiskiai galima buvo pastebėti Vyčių no- rą darbo ir atsibuvusiamė nēdė- lijoje Chicago Vyčių apskrities suvažiavime, šv. Jurgio parapijos

mokyklos būte. Delegatų suva- žiavo iš visų Chicago Vyčių kuopų. Aptarus apie ateinančio Vyčių seimo reikalus ir apkalbė- jus daug kitų dalykų, kuopų de- legatai surado reikalingų pareng- ti visos Chicago Vyčiams išva- žiavimą į laukus, kad geriau su- sipažintų Vyčiams tarp savęs ir užmegzų drutesnius draugiš- kumo ryšius.

Išvažiavimas rengiamas didelis ir su įvairiausiu programu. Ža- dama išmėginti kiekvienos kuop- os gabumus ir darbštumą. Ski- riamas tam tikros dovanos už naujai sugalvotus žaislus ir ki- tus dalykus. Už skanesnios ir ge- resnės vakarienos prirengimą; pasižymėjusi Vyčių kuopa bus gausiai apdovano.

Kol kas nežinoma dar išvaži- avimui vietos, laikas gi paskirtas 5 d. liepos. Kiekviena Vyčių kuopa, norinti ingyti garbės ir atsižymėjimo, tegul iš anksto prisirengia prie didžiojo Chica- gos Vyčių išvažiavimo!

Tas-pats.

BRIDGEPORTO JAUNIMAS SUBRUZDO.

Vasaros atkaitoms užėjus, jau- nimui ankšta tarp miesto aug- štųjų mūrų ir pastatikus ma- žiausiai progai, kas tik iš jaunų jų gali, važiuoja į miškus ir lauk- kus pakvėpuoti tyro oro. Brid- geporto jaunimo veikliausia dalis, — Lietuvos Vyčių 16 kuopa, apie kurios veikimą net mūsų didžiau si "prieteliai" socialistai daž- nai pakalba, pripažindami jai ypatingas Dievo ir žmonių do- vanas, rengia 27 dieną išvaži- avimą į Willow Springs, pato- gausią vietą Chicago apilinkė- se šeiminiškoms pramogoms. Gir- dėjų, kad bridgeportiečiai Vy- čiai mano tą išvažiavimą pajvai- rinti žaismėmis, lenktyniavimais, gimnastika ir dainomis. Žinoma, kad įspudis iš išvažiavimo būtų didesnis ir gilesnis, kiekvienam atsižymėjusiam tose srityse bus suteikta graži dovanėlė. Išvaži- avus į miškus negalima apsieiti ir be maisto kuni, tai mūsų da- liosios vyčės žada prikeipti tokių skanių piragaičių, kurie, beabe- jonės, turės visiems labai patikti. Už visus patogumus ir malonu- mas reikės primokėti tik 25 c. Išanksto galima pasakyti, kad Bridgeporto Vyčių menamoji promoga gerai nusiseks. Jis.

ST. ŠIMKAUS PRAKALBA ANT BRIDGEPORTO.

Lietuvių Draugijos del karės nukentėjusiems šelpiti atstovas, p. St. Šimkus, jau pradėjo apva- žinėti Chicago miesto lietuviš- kas kolonijas, rinkdamas aukas nualintiems karė lietuviams.

Birželio 21 dieną kalbėjo Brid- geporto Tautos Fondo skyriaus parengtoje prakalboje šv. Jurgio parapijos sveatinėje.

Žmonių, pasiklausyti iš Lietu- vos atvykusio svečio pasakoji- mų apie lietuvių vargus, prisir- kinto nedaugiausia. Gaila. Lietu- vių Draugijos pasiuntinys moka vaizdžiai, jautriais žodžiais nupa- sakoti Lietuvos vargus. Prieš klausytojo akis slenka baisūs nu- teriotos tėvynės vargai, rodosi, jauti, kad Lietuva, vargų sus- pausta, dejuoja — vaitoja, pra- šydama pagalbos savo vaikų, gyvenančių už jūrių ramios Ameri- kos padangėse. Susirinkusieji ant p. St. Šimkaus prakalbų bridge- portiečiai atjautė iš kalbėtojo žodžių reikalingumą sušelpiti sa- vo nelaimingus brolius ir su- metė aukų 73 dol. 40 centų.

Vakaro vedėju buvo p. Gu- das, "Kataliko" redaktorius. Au- kas rinko Bridgeporto dailiosios lietuvių.

Surinktus laike prakalbų pi- nigus induota vietinio Tautos Fondo skyriaus izdo globėjui p. J. Lešauskui del persiuntimo Tautos Fondo įdian, iš kur bus pasiųsti "Lietuvių Draugijai del karės nukentėjusiems šelpiti".

Sapiens.

DR. VEZEL SUGRĮŽO.

Dr. C. Z. Vezel buvo išvažiavęs paskutiniuose dienose geg. mėnesio ant vakacijų pas gimines į Wor- ceester, Mass., ir kitur. Šiomis die- nomis sugrįžo ir po seno, užla- imą savo profesijos darbu.

Reporteris.

VIENYBĖ IR VIS TIE PATYS DALYKAI.

Vienybė, toji nesuganamoji nuo lietuvių pabėgėlė, taip pat ir sūnų apkalbėta, pripasakota tiek apie ją ir vanden, tos nesurastų tiek prieda, kad nesurastų žmogaus, kurs apie vienybę primintus netartų:

Vienybė mums reikalinga. Duokit mums vienybės, o lietuvių kalbus nuvers, tautą ant kojų pastatys.

Ir netik visi vienybės reikalingumą supranta, bet kiekvienas atras ir kaltininkus, kurie vienybę iš lietuvių tarpo nuvijo "kur pipirai auga". Katalikai mato vienybės ardynų laisvamanių, socialistų darbuose, pirmieji laisvamanių kaltina visus ne jų nuomonių ir takto lietuvių, socialistai... bet apie juos verčiau tylėti. Vienu žodžiu, kaltininkų rasime daugiau, negu išties jų yra. O jeigu kalbėti apie nesutikimus gindančias priežastis, tai neišsistektum kantrybę jas aprašyti.

Atidėjus visus dalykus į šalį, atkreiptume skaitytojų dėmesį į tilpusį šiam "Draugo" num. kun. K. Prapuolenio straipsnį, kuris taip pat paliečia vienybės klausimą. Tame straipsnyje apkalbami italų vienybė labai supranta ir italams galima tuo, kad jie turi pamatą, ant kurio gali statyti vienybę, parodyti: visoms jų partijoms, visoms įvairių krypčių srovėms užteko pamatą savo valdžią — ir pas juos vienybė jau yra. Vokiečių vienybė irgi galima, visiems parėmus valdžios žingsniais. Tas pat su prancūzais, su belgais ir kitomis tautomis. Jie visi turi instanciją prie kurios glaudžiantis sueina vienybė.

Kas kita su lietuviu, o ypač Ameriko gyvenančiais — jie neturi įstaigos, neturi tam tikros organizacijos, kurią visi lygiai, noriai remtų ir tuo pačiu sueitų vienybė. Ilgą laiką nesistengta sudaryti tokios įstaigos. Bet pastaraisiais laikais bandyta toki įstaiga sutverti — kalbame apie Tautos Tarybą. Bet, deja, buvo pervelu: įsikarsėję peštukai prieš nieką nehenorėjo nusilenkti, jokio autoriteto nebepripažino.

Visi mąstantieji lietuviai, visi patrijotai atjaunė šiais laikais reikalą veikti politiškai, rūpinis laisvės išgavimu Lietuvai. Rūpinis tais dalykais lietuviai katalikai, svajoja apie tai tautininkai, socialistai ir tie apie tai retkarčiais prasiauria. Vienu žodžiu, laisvės Lietuvai išgavimas galima sakyti rūpi visiems lietuviams. Tą visi jaučiam ir svajojame kaip čia suėjus į vienybę, bendrai veikiant Lietuvai autonomijos ar bent ko tai panašaus išgavimu. Bet nesueiname ir vargu sueisime: turime kelius, kuriais galėtume sueiti į vieną vietą, tik nevisai norima tais keliais eiti. Ir dar kas keisčiausia, tie patys, kurie aktualiai nedaro nei žingsnio vienybės link, tie patys ant kryžkelės atsistoja šaukia apie vienybę, gaudžia balsais aimanuoja. Ko reikia? Katalikų organizacijos pirmutinės padarė žingsnį prie vienybės: jos pirmutinės inėjo Tautos Tarybą ir jos darbas remia. Ko taip aimanuoja tautininkai, ko tyli jo organizacijos? Viena apie vienybę kalbėti, je idealizuoti, o kas kita eiti prie tos vieny-

bės. Ir, berods, mažai tereikia, kad nuo žodžių, perelti prie darbo. Reikia tik gero noro, geros valios. Dabartiniais laikais vertimas bėdos ant vieno ar kito pečių yra nesuemoningas ir turintis reikšmę tik tai dienai. Jei norime ir geidžiame, kad šių dienų lietuvių gyvenimą padarius istorišką, turime į dalyką plačiau žvilgtelti. Istorija nesiteirauts tų motyvų, kuriais vadovautasi nesueinant į vienybę, kaip nesiteirauta kokiomis motyvais vadovavosi lenkų šleika savoms rietėnoms, kurios pražudė Lenkiją. Istorija vien pažymi, kad ačiū šleikto savitarpiniams nesutikimams lenkų karaliaus dingo nuo žemlapio, kaipo sąvystovė valstija. Lektoriai iš to toki, kad dabartinių nesutikimų kaltininkai, istorijos žvilgsniu šiks ne vienais, bet savo prisikaltimo našta uždės ant visos lietuvių tautos, nes tauta bus apkalbinta už jos nemokėjimą, nesugebėjimą sudaryti sau šviesesnes ateities. O vienok tie, kurie sakosi tautų mylį, turi tiek drąsos, kad prie bendro veikimo neprisiideda ir tuo pačiu kaltės sunkenybę krauna ant visų lietuvių.

Nusibodo klabenti į tulų lietuvių širdį, atbuko plunksna, berašant apie tuos pačius dalykus: apsiarvojė savų keistų principų, taktikos stora žieve, o gal ir samalybės apsiarvojė apsiarvojė, jų širdys lieka nepasiekta. Ir kartais atlanko abejonių šešėlis — gal jiems tautos reikalai nerūpi, gal jiems lietuvių vienybė tai tik toks daiktas, apie kurį galima ir reikia kalbėti, bet niekuomet nevykinti? Gal ir tai.

Jei kitų šalių pavyzdys mums ką reiškia, jei norime gyvenime leikėjams naudotis, jei ant galo mums tikrai rūpi vienybė — eikime prie jos. Kelias yra, — tai Tautos Taryba, toji fiktyviškoji lietuvių valdžia, kurią remiant, pasielgsime taip, kaip pasielgė italai, vokiečiai, prancūzai ir kitos tautos. Kitaip bus tik kalbos, kalbos ir niekas daugiau. Jų ir taip turime perdaug.

BRITANIJOS LIETUVIAI NESNAUDZIA.

Kaip patys Britanijos gyvenantieji lietuviai apskaitu, jų tenai iš viso esama apie kokius 8000 dūšių. Tiesa, mažas tai skaičius ir tas pats išblaskytas mažomis grupėmis po Anglijos ir Škotijos įvairius miestukus. Bet jie nesnaudžia, ar bent snaudulį bandoma nusikratyti. Ir tuo maloniu tas pastebėti, kad ten veiklumo, brūdėjimo akcija išplankia iš katalikų pusės. Ypač žymiai Britanijos lietuvių ijudino jau antri metai einantis katalikų laikraštis "Išievių Draugas". Ačiū jam, Britanijos lietuviai katalikai tapo pažadinti prie darbo, jų gyvenimas pradėta nuosekliai tvarkyti. Ir nuostabi dalykai: nors Britanijos lietuviai bent 50 sykių mažiau skaitlingesni, negu Amerikos lietuviai, bet jie proporcingai, kaip įstengia daugiau išlaikyti katalikiškų laikraščių. Be "Išievių Draugo", jie užlaiko dar juokų laikraštį "Eži".

Netik Britanijos lietuviai gali pasigirti savo laikraščiais, bet jie pasirodo duosnesni Lietuvos reikalams, negu lietuviai gyvenantieji Dėdės Samo žemėje. Ligšiol auryba, toji fiktyviškoji lietuvių valdžia, kurią remiant, pasielgsime taip, kaip pasielgė italai, vokiečiai, prancūzai ir kitos tautos. Kitaip bus tik kalbos, kalbos ir niekas daugiau. Jų ir taip turime perdaug.

Kad sužadintus Britanijos katalikus prie dar didesnio veiklumo pastaruoju metu ten skleidžiamai, atsiskaidimai su dviejų tikslu: Pažadinti lietuvių katalikų prie susipratimo ir paskatinimo lietuvių prie aukojimo Tėvynės reikalams. Tenaitinio Lietuva šelpit komiteto pirmininkas, kun. A. Šveistrys, pasirijo apvažiuoti Anglijos lietuvių kolonijas ir po jas rinkti aukas to komiteto vardu pukeitėjusiems del karės lietuviams. Ir žiūrint į karės tėvykščių lietuvių veiklumą, reikia lemti nemažą to darbo pasisekimą.

Pavyzdys, kuris netik skatina, bet ir mokina Amerikos lietuvių. Neturime kunigo Šveistrio, bet turime iš Lietuvos Draugijos atstovą, kuris keliauja po Amerikos lietuvių

kolonijas. Pasirūpinkime, kad nei viena, bent didesnė kolonija nepalikytų neišgirdus p. St. Simkaus prakalbų.

KITATAUČIAI PADEJĖJAI.

Kiekvieno artimo vargai, nelaimės, sužadina kituose, pašalinuose, užuojautą ir simpatiją. Tas pats ir su tautomis. Tautų, mažesniųjų, pavergtų vargai atranda užuojautos pas svetimus, kuriuos tie vargai nepaliečia. Kiek laiko atgal "Drauge" buvo išspausdintas laiškas Yvonne Pourreau, kuriame tiek buvo parodyta simpatijos, kaip lietuviams, taip ir kitoms mažesnioms, suvaržytoms tautoms. Šiomis dienomis nuo Yvonne Pourreau gavome antrą laišką iš Paryžiaus. Spausdindami pirmąjį laišką, padarėme mažą klaidą: pažymėjome, kad rašė ponas Y. Pourreau, bet tai būta ne pono, bet panelės. Tad šiuniai tą klaidą atsisome.

Gautojo laiško vertimą talpiname ištiesai.

Paris, 17 d. gegužės, 1915.

Brangūs Tautos:

Aš turėjau malonumą pastarąją savaitę skaityti prelekciją "Finai ir Firiandijos Autonomija" susirinkime "Societe de Sociologie". Kadangi klausimas paliečia Rusijos valdymo būdą, manau, kad Amerikos lietuviams praverstų apsiapinti nors su trumpa prelekcijos sutrunka.

Tikime, kad greitai laiku gausia progą laikyti kitą prelekciją apie Pabaltmario provincijas.

Rašiau nemažą veikalą "Lenkų klausimas" laikraščiams, leidžiamiems Rumunijoje ir Ispanijoje. Suprantama, turėjau aiškinti lenkų neteisybes kaimyniškose šalyse: Lietuvoje, Baltgudijoje ir Mažrusijoje.

Lenkai nieko nesigaili, kad ingavus simpatijos Europos visuomenė. Jie dabar leidžia nemažą naujų laikraščių aparatų, kurie gyvavo nuo seniau. Beveik kiekvieną mėnesį išleidžiami nauji pamfletai apie lenkus ir apie lenkų klausimą ir platinami tikstančiais. Didžiama tu pamfleto publikuojama prancūzų kalboje, taip pat ir anglų.

Vokiečių įsiveržimas padarė Jūsų šalį geriau žinoma Prancūzijoje ir Anglijoje. Ypatinai pastarasis vokiečių žygis į Pabaltmarės provincijas padarė tai, kad sumaišymas su Lenkija vargu buvo begalimas, kaip pirma atsitiko su Suvalkų gub.

Tikiu, kad dabartinė karė inės didelį pagerinimą Jūsų šalies politiskame padėjime po visų vargų, kokius turėjo panešti lietuviai.

Palieku su geriausiasiais linkėjimais ir pagarba.

Yvonne Pourreau.
Secrétaire de l'Office
des Nationalités.

Patalpinus laišką, nesinorėtų daryti jokių komentarų ir išvadų. Reikals išdėstinti lietuvių padėjimą prieš pasaulį begalimis. Rasime ir užuojautos ir prietelių, kurie padės kovoti už mūsų tautos reikalus, tik reikia netylėti. Kitame "Draugo" numeryje išspausdinsime p-lės Y. Pourreau sutrunką iš jos prelekcijos apie "Finus ir Firiandijos autonomiją".

VELNIŲ SEIMAS.

Dabar seimų laikai. Seimuoja katalikai, seimuoja kunigai, seimuoja vargonininkai, seimuoja tautininkai, socialistai, bravarininkai, laikraštinkai, rankpelniai, moters, jaunimas. Sumanė susaukti seimą ir velniai — dūšigaudžiai. Sunkesni dabar laikai visiems, sunkesni ir velniams. Žmonės eina vis gudryn, sunaikina ką nors bepraganti. Nebent kas iš liuosos valios parduoda dūšią. Bet velniui iš tokio laimikio mažą paguodos. Bernauk tu tokiams pardsidavėliu per ilgą jo amžėlį, turtais jį apkrank, smaguriais migdyk, pagyrais pataikauk, o ne, tai jis tau kryžiais apsikabys ir žliumbia, atgalauja. Pardsidavėliams, kaip tyčia, gerasai Dievulis duoda ilgą amžėlį, nežinia, ar kad duoti jiems laiko susiprasti, ar velnykščiui ant patyčių. Kad ir susilauks nelabasai kokio pardsidavėlio galo, tai ir tuomet niekies jam paguodos. Pasirodys su nučiurusia dūšele prieš Liucipierius, o tas tik spangėmis plyks — plyks ir vanoja savo trisiekšne uodega nelaboją šonus.

— Ką tu čia, do per dūšią atvedei? visą prasigėrusią, prasipalaidunavusią, išsižioję, tinginę, leizgyvę!

Pristato paskui Liucipierius tokį pigiai sugautos dūšios savininką prie prasčiausių peklos darbų; tai lietuviu visokias smarves valyti, tai giūčityti su bobomis lietuvininkėmis, tai mokinti lietuvių cielikus socializmo mokslą, tarsi į kiaušį statinę vandenį pilti. Žinoma, kas pekloje su draugais velniais nori ir prie prasčiausio darbo, tai vis ne vienam valkiotis ant žemės. Draugiskumo ryšiai tarp velnių, beabejonės, tvirtesni yra, kaip tarp Michalkevičiaus ir jo avelių. Bet visgi ir velniukas nori būti augščiau pastatytas, stovėti arčiau Liucipieriaus. Nebereikalo ir dangų del garbės parrado. Taigi kiekvienas nori kuogudresnė, kuogudresnė, kuomokietesnė dūšią pristatyti į pekla, kad užspelnis savo viršininko pagyrimą. Begundant išmintingą, gerą žmogų nevienam, žinoma, tenka ir su tuščiomis rankomis pargrįsti pas Liucipierius, kad jam užreportuoti, — toksai tai jo klientas tapo parrastas peklos ir būtinai nusidangino dangusna. Tuomet Liucipierius, paprastai, nedaro daug ceremonijų ir, pagriebęs negliukingą kipsą už uodegos sviedžia laukan iš peklos. Kadangi pekla, pasak mūsų laisvamanių, yra labai giliai, tai nuo to įsitempimo velnio uodega paprastai nutrūksta ir pasiūkia Liucipieriaus rankose. Nebereikalo mūsų žmonės praminė velnius, beisvalkiuojančius ant žemės, striukiškus. Valkiojasi paskui toksai striukis po pelkes ir tyrus, kol jam uodega neatanga. Toksai tik akis monija mūsų dūderas ir tėvukams, kai jie išvakarėmis grįžta iš smuklės namon. Apsimeta špiekškus kartais smuikuojančią vokiečių smuiką, kartais pakaldušius avinų, kartais gražia morgia ir klaidina pakeleivings, kad nemon pasivilyti ir suisaidintų su namiškiais. Vienok daug ką jisai pakenkti ne-

gali, nes turi tuojau grįžti į plynės — balas. Gėda, mat, pasirodyti prieš velnius drangus be uodegos. Uodegai ataugus jisai vėlai imasi žmonių gundymo darbo.

Kaip matote ir velnio darbas sunkus, pilnas pavojų ir atsakomybės. Taigi nedvyli, kad velniai sumanė susaukti seimą, kad paskirtas kaip daugiau ir gyvensnų dūšių prisigaudžius.

Apie patį vidurnaktį atlapnojo biesų gyva balė. Vidurnaktyje taip nuo dvylikos ligi gaigystės velniai turi mažiausia darbo, nes geri žmonės tuomet miega, o blogi geria nedorybė išsijusę ir nereikalinga velnio paraginimo. Sumarėjo tat nelabieji ant grižkelės ties kapčiumi. Jiems daug vietos nereikia. Šuva bėgdama pro šalį paliko ant kapsto halta ženklą, tai ant jo į ratą visi nelabieji surėmė ilgus savo smakrus ir prasidėjo tarybos. Pirmininku pasiliko tas, kurio uodega buvo ilgiausia. Pas žmones pirma kalba senesni, išmintingesni, o pas velnius viskas atbulai. Prabilo jauniasias velniukas:

— Draugai! kad mūsų darbas būtų paskingmesnis, kad daugiau prisiviliojus dūšių, duodu sumanyms išpauiti visus kunigus, pasmaugti vienuoles, sudęginti bažnyčias, išgrauti katalikų mokyklas, uždaryti katalikų laikraščius, išardyti jų draugas, uždrausti rodytis su procesijomis, kryžiais, maldaknygėmis ir tt. Vieton to pasiūlau atidaryti ant kiekvieno žingsnio peleistių namus, kabaretus cirkus. Patariu dovanai išdalinti žmonėms bedieviškų knygų, nedorų laikraščių, šlykščių paveikslų. Raginu sukimšti į urvus darbesčius katalikus, o išaugstinti tinginius, paleisti iš kalėjimų vagius, žmogudžius, sukčius...

Kazikol da būtų kalbėjęs velnykštis, jei-gu uždangmingas draugų spieginimas nebūtų užstebęs jo prakalbos. Nutilo vienok visi.

— Kas paduos gudresnį sumanyką? — paklausė seimo viršaitis.

— Mano nuomone irgi reikėtų išpauiti kunigus, pasmaugti vienuoles... — buvo pradėjęs kalbėti kitas jaunas velniukas, bet viršaitis jį sulaukė.

— Tylėk, žiopoly, čia ne lietuvių susivienijimo seimas, kad galima būtų kartoti tą ratį, ką kalbėjo pirmesnis.

— Gal da kas atsisars su nauju sumanyku? Nef. Niekas Na tai balsuosime. Jauniasio mūsų draugo įnešimas paremta, patvirtinta ir...

— Ša! Palaukite, kvaili geltonragiai! — suriko kažin iš kur kilndes striukis. Pamatė kipsą benodegi visi seimo dafininkai emė pragrįsti kvatoti, spiegti, staugti, nagais striukelį badyti ir ant galo kolioti.

— Ką, tu, benodegi, ant koji mūs užsimeinei? Pats pirma pasimokyti dūšias sugauti. Juk tau už paikumą ponas Liucipierius uodega nurovė.

— Kad aš būčia išsilgęs Liucipieriu pasturgalį laikyti, kaip jūsu nevienas, tai senai būčia pasiekęs tos garbės, — atsikrto Striukis. — Nevienas liurbis siūlyta man siūle savo menką dūšią, bet aš noriu sugauti į savo ža-

bangas dūšią kokio popiežiaus, ar bent kardino ir tapti vyriausiu Liucipieriaus sekretoriumi. Jūs manote, kad aš ligi šiol to nepadariau, tai niekad nepasieksiu? Geras kasnis pasitaiko retai.

Velniai, užgirdę apie augstą Liucipieriaus sekretoriaus vietą, tuoj apsimalsino.

— Tegu kalba toliau, — suriko vienbalčiai.

— Taigi matote, paiki geltonragiai, per mažą trupinėlį butumėtė padarę kvailiausius nutarimus, kokių pasaulis da nebuvo regėjęs. Išpauiti kunigus! Ar jus nežinote, kas pasidarė Prancūzijoje, kai intasi persekioti kunigus? Žmonės pasidarė dvigubai uolesniais katalikais. Žiūrėkite, lietuvių nužudyta tik vienas kunigas, o koks lermas pakilo! Dagi mūsų bičiuliai laisvamanių emė kolioti visus. Mūsų tarnus cielikus už tokį kvailą žingsnį. Nužudyk tu man dešimtą kunigų, tai aršiausi cielikai sektų paskui kunigą, įsikabinę į jo ilgus skvernus. Mano pasenusio kovotojo už palaidą laisvę nuomone nėra ko daug persekioti kunigų. Kunigas niekinamas, persekiojamas dvigubai pasekmingiau dirba. Gera yra paniekos tyliėjimu nustelbti kunigų pastangas del žmonių išganymo, tik retkarčiais vieną kitą apsmėgius, arba pažnauibus pajukos yla.

Da geriau pataikavimu užmigdyti jų uolumą, giriant ir teisiant kiekvieną jų žingsnį. Žmonės patys mato koks yra kunigas ir nieks jų taip neerzina, kaip neteisingas jo pagyrimas. O užvis geriausia parapiinti jiems tiek mamonos ir liuosybės, kad jie galėtų visai neatsižvelgti į vyskupo nurodymus ir teisingus dorensių parapijonų pageidavimus. Du nu-pukius kunigų tiek prisiginsys ir padarys tiek papiktinimo, kad patys sugrius viens kitą darbu.

Su vienuoliais ir vienuolėmis reikia elgtis visai kitaip. Jie gyvena užsidarę. Žmonės gerai nežino kokie jie yra. Reikia tat šmeižti juos iš paskutinius. Reikia išstatyti juos paskutiniaus kvailiais, nederėliais, fanatikais. Reikia pasirūpinti, kad būtų jiems uždrausta veikimo liuosybė: vienuolėms vaikiai mokyti, o vienuoliams misijas laikyti. Vienuolynė betupėdami jie bus ne pakarti, ne paleisti ir mums niekies nepavojingi. Bet — žudyti juos yra didelė kvailystė. Iš jų dūšių mes tikrai nepasipelnysime, o jų vieton įstotų vienuolynan dvigubai daugiau jų giminių ir prietelių.

Sudęginti bažnyčias! Argi tat vel ne kvailystė? Aš sakysčiau, tegu katalikai pristato dvigubai daugiau ir gražesnių bažnyčių. Tuomet gal jie užmirs apie mokyklas, laikraščius, labdarę. O žinote, mieli draugai, kad bažnyčioje mes galime užrašyti irgi nemažą nuodėmių: šventvagysčių, veidmainysčių, piktumų, suktybių.

Sudęginti katalikų mokyklas, uždaryti jų laikraščius! Berods tos įstaigos daug blogo mums, velniams, pridaro, bet aš Liucipieriu, jų yra neperdaug, o pradėjus jas naikinti ar tik jų skaičius nepadidėtų. Čia primenu, kad daugelis žmonių yra gimę asilo planiejoj.

GRAŽI LIETUVIAMS PAMOKA.

Italija, tai ištikrųjų politiskos liuosybės šalis. Čia kiekvienas už savo partijos reikalus gali varyti agitaciją, kaip jam patinka, by tik neužgautų asmeniskų kito teisnių. Pragyvenęs Rymę poną metų, aš gerai prisijūrečiau italų būdai visokiose aplinkybėse ir atstikimuose, taip, kad viską aprašyti būtų labai ir sunku ir ilgą. Prisiėjo man regėti čia rinkimus į parlamentą ir miesto galvų. Ko tik jie vienai prieš kitus nepirpaše, ko tik jie nepripieše ir po gatves neprikabinėjo, pajukdami savo prieštus! Pridėjus prie to viso greitą vikrų italų būdą, galima buvo spręsti, kad tie žmonės, niekuomet nesueis į vienybę.

Sunkiai suklystu, kas būtų taip manęs. Tegul ir prieš dabartinę karę su Austrija — ejo smarki kova ir ginčai tarp interventistų (už karę) ir pacifistų (prieš karę) — vienai prieš kitus raše ir rėkė, bet štai išmuše valanda, "Tėvynė ir tauta pavojuje", ir tarsi nematoma ranka mostelėjo tautai ir visi, užmiršę ginčus, partijos reikalus ir asmeniskus kito kito užgavimus, patis į pečių stojo į kovą. Užteks pasakius, kad iš 264 senatorių, vos du balsu atsirado prieš karę — o iš 482 parlamento atstovų vos keli desėtkai (54) buvo prieš. Na, ar tai nepavyzdys senovės "lenk-lituviekiams" seimams, kurie Augusto II laikais nieko nutarti jau nesugebėjo.

Kai tą sutvėrimą tempi pirmyn už ausų, tai jis gražios atgal, bet kai truktelį už uodegos, tai jis eina pirmyn. Lyginai su katalikų laikraščiais, mokyklomis. Kol prie jų kabinama, tol daugelis nuo jų bėga, bet kaip imtum juos atiminti, ar tik nepradėtų visi prie jų marmėti.

Išardyti katalikų draugas, uždrausti procesijas, kryžius ir tt.! Čia ir vėl kas mane užtikrina, kad uždraudus katalikui viešai rodytis su kryžiumi jis jo neįsids į širdį? Ar išardžius vieną draugiją, jie nesutvėryt keletriopai didesnės? Patys žinote, kad lietuvių katalikų susivienijimas niekieno nekludomas snūduriavo. "Tautiečių" gi valdžiai įskaitas, padidėjo per vienus metus nariais ir pinigais beveik tiek, kiek per 30 metų snūduriavimo.

Nenorekime per greitį įsigaleti. Berods daug klientų prisijūcia mums paleistavių namai, kabaretai ir tt., bet perdaug jų pristatė, jie turėtų stovėti tušti. Tegu pirma įsigalėja smuklės, kinematografai, nepadorūs teatrai, o tie atvarys šimteriopai daugiau žuvų ir mūsų varžą.

Džiaugtusi mūsų velniška širdis, jeigu visi žmonės išvirsstų vagiškais, peštukais, tinginiais, sukčiais, bet atsiminkite, kad visiems tokiais pastojas, nebūtų nuo ko vogti, ko skriausti. O kaslink ūmasu praplatinimo šlykščių knygų, laikraščių, paveikslų, tai būtinai protestuotu. Ar jus manote, kad doras žmogus ims į rankas aiškiai bedievišką, šlykštų raštą? Juos skaitys tik ištivirkėliai — ir be to jau mūšikiai. Mums reikia daugiau tokių raštų, kur tik trupiniai klaidos dūbarstyti, tik lašai nuodų ištaškyti. Tuos nuodus reikia apvynioti gražia forma, dailiais žodžiais, kad greičiau primasintų neatsargius mulkus, kaip tą žuvytę su meškerės šlieku. Nuo palaidai laisvę jie patys pereis prie šlykščių dalykų. Draugai geltonragiai! daug da turėcia į jus kalbėti, bet artinasi gaidysgys, taigi noriu duoti palaiminimą jums ir jūsų darbams...

Nulenkę biesai savo kaktas, surėmė ragus, o striukis pakuokšt užsoko ant viršaus ir vienuos balsu sustaugė:

— Palaiminti pragaro palaiminimu, kurie gardžiai ēda ir daug laka, nes jų dievaicin yra pilvas.

Palaiminti pragaro palaiminimu turtuoliai, nes jie bus da turtingesni.

Palaiminti pragaro palaiminimu netyros širdies, nes jie pamatys amžinas tamsybes.

Palaiminti pragaro palaiminimu kietaširdžiai, nes juos paglostys Liucipierius.

Palaiminti pragaro palaiminimu nesantikai darantieji, nes jie jau ant žemės paragus peklos.

Palaiminti pragaro palaiminimu nupieke, nes jie Liucipieriaus šūnims bus vadinti. Nežinia kaip ilgai būtų postringavę Striukis, jeigu gaidys būtų nesugydęs. Pasibaigė velnių seimas. Gaidystėje keliai darbininkai ir prasideda didysis velnių darbmytis.

Skrudėdė.

Ogi nunai, nulėmus karę, visos Italijos partijos, ar tai katalikai, socialistai, respublikiečiai, ar masenai, visi nutarė ginti tėvynės reikalus, leisti atsišaukimus ir savuosius: Vyrai, girdi, taip svarbioje valandoje, užmirę partijų reikalus ir ginčus, traukime į krūvą ir skubini kas, kaip ir kuo tik galėdami — šelpkime tėvynės ir tautos reikalus, savuosius ginčus rasiame paskui.

Na, ar ne prakilus tai pavyzdis, nuolatiniams „peštukams“ lietuviams! Nemačiau aš čia badyti akių saviems, juolabiau, kad ir aš lietuvis. Dar gi priešinai, aš užstoju už savuosius „peštukus“, kurie šit jau 500 metų praradę tėvynę ir Lietuvos savosios tėvynės meilės jausmą.

Mes neturime tėvynės, tautiškai mes kaip ir nesuipratę, todėl, kad ir graudu, — nėra ko stebėtis, kartą musiečiai dar nesupranta, kaip reikėtų svarbos tautiškojo darbo, šito viemintelio turto, kuris mums liko.

Kuomet Hindenburgas vedami, prūsų kareiviai ir jų oficeriai kankina Lietuvos žmones — musiečiai, vietoj konga-greičiausia šelpti nelaimingus, tarsi Krilovo apysakos (kvartet) keturkojai, pradedą ginčytis „komu ir kuo sidiet“, būk tasai rublis ar duonos kiamis yra geresnis ar geresnis, kartą jis gautas iš šitos, o ne anosios partijos atstovų. Regis šitas paprašiasis svietė dalykas, kad karykščių lenkų, nežmogus — jįsai yra „bydo zacieme“, kuris ką tik turi — viskas nuo lenkų; bent taip plačiojo svietė akys apskelbė, vienas iš

bet nebūtumėme lietuviams, jaigu praleistumėme progą pasibarti!

O ką jau ir kalbėti apie aukštesnius dvasiškus pavargėlio reikalus! Net ašaros byra beskaitant Lietuvos pabėgėlių vargus Vilniuje. Ištrūkę iš Hindenburgo budelių rankų, tiei vargšai susispietė savo prarastoje sostinėje. Ir štai, pa-bėgę nuo vilto, ant meikos pataikė. Dvasiškas Vilniaus vyskupijos valovas, lietuvištes priesas su savo gausia iš-tautėjusių dvasiškų, tarsi ant-rasai Hindenburgas stengiasi užgrobti paskutinę vargšų dvasiškąjį turtą — neleidžia jiems šauktis į Dievą jų pri-gimtąja kalba!!

Maža to, Kuomet gerb. kun. Alšauskas, kaip tik tikriausias avių piemuo, patsai save pašvenčia, kad apginti paskutinį pabėgėlių turtą — maldas prigimtojo kalboje — tuomet kaip tik pasirodo vi-so savo biurumoje, Lietuvos išgamų netikusis balsas: „Mes kun. Alšauskui jokios užuojautos neišreiškiame“, maž daug taip atsišaukė „Lietuvos Žinios“, vakarykščių lenkų vedamasis orga-nas!

Ar tai lenkbernstės paset-mės, ar tai galutinis apsiereiškimas siauro proto mūsų „atšagareivių“, nežinia var-dan ko prasiminusių pirmie-vious, kurie, mat, darbuojasi tik „žmonijos“ labui, kadangi jų nuomonėje lietuvis ne žmo-gus. — Lietuvis, suig tų va-karykščių lenkų, nežmogus — jįsai yra „bydo zacieme“, kuris ką tik turi — viskas nuo lenkų; bent taip plačiojo svietė akys apskelbė, vienas iš

didžiausių mūsų atgimimo priesas, vilniškių lenkų ir te-natinių sulenkėjusių Lietuvos išgamų vadas, Jasnie Viel-možas Korvinas-Milevskis iš Lazdunų, 1913 m. padavu-sis Rymė slaptą prancūzų kalboje memorijalą prieš lie-tuvių iš miego prisikėlimą.

Ir Dievuli brangus, ko ta-sai žmogus tenai neprimelavo. Gera būtų „Lietuvos Žinių“ vakarykštiesiems lenkams gauti tasias „Observations“ — tai gi bent turėtų medžiagos sa-vuosius kolioti — juo labiau, kad „uvasi“ lenkų kalboje, panašios į aną prancūziškąjį memorijalą suvis kaip kad kumščia į nosį.

Prie progos pasistengsiu supažindinti tautiečius su tais Korvino-Milevskio išsvajotai-siais faktais.

Kun. K. Prapuolenis.
Rymė 25 Geg., 1915.

KELI TEISYBĖS ŽODŽIAI

„KELEIVIAI“.

Petras Kiaulėnas prašė mane, kad juo laisčiau būtų patalpi-ti lietuviškam laikraštyje kas ir buvo padaryta per „Dr.“. Ir „Kel“ „cielikų“ bedievių laikraštis pa-talpino tą laisvą „Dr.“, bet sutrumpinęs, išmetė tuos žodžius, kurie „cielikams“ labiausia durė į nosį: „išvedė mane iš kelio be-dieviai“. Turbūt nenorėjo „Kel“ parodyti savo skaitytojams, prie-ko „priveda“ „cielikų apšvieti-mas“.

„Keleivis“ išskutęs „iš P. Kiaulėno laiško žodžius“: išve-dė mane iš kelio bedieviai, rašo:

„Tas vyrukas (supr. P. Kiaulė-nas) buvo dievobaimingas žmo-gus... turėjo maldaknygę ir kar-štas meldėsi... tikėjo į amžiną dū-sios gyvenimą... prieš pat mirtį atliko išpažintį, kaip priguli tik-ram katalikui ir priėmė komuni-ją“... Teisybė, P. Kiaulėnas bu-vo tokiu kalėjime, bet nevisą lai-ką. Iš pradžių buvo bedieviu ne-norėjo kalbėti ir klausyti apie tikėjimą, bet paskui persimainė ir rugėjo ant bedievių. Ir delto gal „Kel“ verdamas skundėsi „cielikams“, delko P. Kiaulė-nas, būdamas bedieviu neužbaigęs gyvenimo bedieviškai, pagal „Kel“, „šviesos“, bet nūspiojęs ant cecilikų mokslo, užbaigė gy-venimą katalikiškai, su Dievu.

Bet, jeigu „Kel“ būtų patal-pinęs Pet. Kiaulėno žodžius: „išvedė mane iš kelio bedieviai“, tai būtų parodę, kad P. Kiaulė-nas buvo bedieviu — „cielikų“.

Kad P. Kiaulėnas buvo bedie-viu, tai parodė savo laisvą, ra-šytam motinai: „Motinėle mano geriausia ir meliausia! gražiai užauginau, mokinau neapleisti Dievo, bet bedieviai išvedė mane iš kelio, išplėšė iš manęs didžiausią skarbą tikėjimą.“

O laisvą, rašytam broliui, pa-sakė vardu ir pavardes savo „profesorių“, kurie jį mokino ir parodė kelią prie biurių dar-bų. Kad P. Kiaulėnas kalėjime, da iš pradžių laikėsi „cielikų“ mokslo, apie tai rašė Wilming-tono „Every Evening“ 14 geg.

„Krakas buvo vienas iš keisčiausiu kalinių. Didėnį laiką buvimo kalėjime jis tylėjo ir išpra-džiū nenorėjo prisiminti patarna-vimų dvasiško patarėjo, bet vė-liau prisimė ir per pastarąs ke-lias savaites jis rado sau sura-minimą Biblijoje, kurią jis ne-mažai skaitytė.“ „Keleivis“ turė-jo šitą N. „Every Evening“, bet delko šitas žinias apie P. Kiaulėno apšvietimą, savas sau pasibaidė. „Kel“ rašo: „Prieš-mus gūli keli Wilmingtono ang-

ly dienraščių“, tarp kurių pa-mini „Wilmington Daily Com-mercial“. Čia „Kel“ meluoja susirietęs. Kaip galėjo gūli-ti „Kel“, toks laikraštis, kuris Wilmingtone suvis neišleista? Tur-būt „Keleivis“, kada nori be-gėdiškai meluoti, tai sau ir „ste-būklingus“ padaro. O gal ir emė kelias lekeijas nuo garsaus Chi-cagos melagius apgaviko, kuris visokius „stebūklingus“ daiktus“ pardavdavo, ar nusipirko kokį „stebūklingą tinklą“? Del to tai ir „stebūklingas“ su Wil-mingtono dienraščių melavo, pa-davė ir tokias, kokių suvis ne-buvo.

Lai skaitytojai nesistebi, kad „Kel“ moka taip begėdiškai meluoti, nes žinokit kad meluo-ja, ne koks prastas melagius, bet „diplomotas melagius“, kuris Boston Supreme Criminal Court'e gavo 2 diplomus melagystėje, — dusyk stojo ant egzaminų. Tie egzaminai yra labai sunkūs ir nebele melagius gali gauti diplo-mą. Nes pirmiausia, egzami-nuoja „24 profesoriai“ Grand Jury; paskui „12 prof.“ Jury.

„Keleivis“ tuos visus sunkius egzaminus išdavė kuopuokian-bų. Kad P. Kiaulėnas kalėjime, už ką gavo netik melagius dip-lomą, bet ir medalių už savo \$100. Žinoma, „profesoriai“ už dyka neegzaminuoja.

„Kel“ po tokiai nesmagiai lekeijai, po teismui, nenustojė meluoti, rašo: „Kel“ turėjo liudininkus ir galėjo tai prirody-ti, kas buvo rašyta. Aš prašau! lai „Kel“ pagarsina vardu ir pavardes tų liudininkų ir paro-duoti, kad teisybė ant manęs rašė! Aš labai to laukiu.

Garsus „cielikų“ profesorius, vienas iš „Kel“ ex — redakte-rių, o šiandien garsus „Šakės“ ir „Vaidylo“ redaktorius, Anto-

Rubliai Rubliai

Neužmiršk savo giminių tėvynėje. Kiekvienas doleris jiems dabar nusiqtas bus labai mieliai jų priimtas. Atsimink, kad giminės anoj pusėj vandenyno labai reikalingi pagalbos taigi jų prideristė jiems padėti.

Mes gvarantuojame, kad jų pinigai bus nusiqtai tam asmeniui, kuriam siqsite ir be mažiausio užtrukimo. Musų susirišimai su Rusijos bankais leidžia mums taip padaryti.

Prieš siuntimą pinigų pasiklausk mūsų apie kainas, nes rubliai dabar pigesni, neg kad pirmiau jie buvo. Visada siqs savo pinigus per seną ištikimę

PEOPLES STOCK YARDS

State Bank

Ashtland Ave. ir 47-ta gatv.

Chicago, Ill.

Seniausia, didžiausia, ir saugiausia banka Prie Stock Yardų.

novas — A. Montvidas, siuntė savo broliui receptus, kaip nešėnuose moteryse kūdikius nužudyti, ir už tokius receptus liepė imti nuo penkynės iki \$10!

Ar tai jau ir būdėlių darbų nesipriešina „cielikų“ mokslui? Kad su tokiais receptais siun-čiate savo agentus į tuos miestus kur daugiausia yra lietu-vių: — „tamsių žmonių ir mer-ginų! (žodžiai paties Antono-vo). Ar tai jau su tokiais recep-tais pradėjote tamsius žmones ir merginas „šviesti“ ir prie sava-traukti. Naujausias „cielikų“ išradimas 20 amžiuje apšvieti-mui žmonių!

Lai dabar visuomenė — mato, kaip „Kel“, diplomotas mela-gius begėdiškai meluoja — skuta,

lopo ir „stebūklingus“ padaro. Ko-kius agentus siunčia „cielikai“ ir kokių darbų mokina savo brolius lietuvius ir kaip „pigiai“ parduoda receptus po \$10! Mat „cielikai“ kovoja su kapi-talistais ir visokiais skriaudi-kais, kad neišnaudotų biodynų darbininkų, tai ir patys duoda pavyzdį, taip „pigiai“ parduo-dami receptus! — Žydas mša ir žydas rėkia.

Kokių „gražių ir teisingų“ kelių „cielikai“ veda žmones „pirmyn“. Tikri „pirmieviai“ — atšagareiviai.

Baigdamas laisvą, prašau „Keleivio“, kad dar duotų at-sakymą ant šitų klausimų:

- 1.) Koks yra skirtumas tarp pasekmių recepto Antonovo ir paskutinio darbo P. Kiaulėno Wilmingtone, kur vieną poli-cistą užmušė, o 3 sunkiai sužeidė?
- 2.) Ar Antonovas nebuvo „ci-elikų“ ir neprigulėjo prie „ci-elikų“? ir ar neplatinio bedie-viškų pliauškinų raštu ir kal-ba?
- 3.) Koks yra skirtumas tarp cecilikų ir bedievių?
- 4.) Kuris iš cecilikų laikraš-čių ne yra bedieviškų laik-raščių?

Atsakymo laukiu.

Kun. V. Bukaveckas.

A.L.R.K. MOTERŲ S-GOS

PIRMAS SEIMAS.

BIRŽELIO 29-30, 1915. M.
Šv Jurgio Parap. Salėje.
Prie 32-os gat. ir Auburn ave.
CHICAGO, ILL.

CAMBRIDGE, MASS.

Geg. 30 d. bažnytinėj salėj L. Vyčių 18 kuopa vaidino, „Tarp Dilgelių Rožės“, melo-dramą 2 dalių, 6 veiksmų. Ak-toriaus vaidinimas nusisekė ge-rai. Tarpe 4 ir 5 veiksmo p-lė Ona Dailidėnaitė padeklemavo eiles apie jaunimą; baigiant vai-dinti, gerb. klebonas kun. J. Krasnickas valandėlę pakalbėjo apie tikslą ir padėjimą didelių draugijų.

Publika buvo visu tuom la-bai patenkinta ir tą išreikšė gausiu delynu plojimu. Tik gai-la, kad jos nedaug buvo iš prie-žasties mažo apgarsinimo. Po-tam buvo tautiški žaislai. Taip ir užsibaigė tas prakilus vaka-ras.

Cambridge'uje vietinėj Vy-čių kuopoj yra gabaus jauni-mo; daugumas iš jų yra atsiži-mėję vaidinimu, be jokio atlygi-nimo. Jie ir toliau žada darbuo-tis visuomenės labui, tautiškai-katalikiškoj dirvoje.

Lai gyvuoja mūsų Vyčiai!

J. A. Tamoliūnas

DEŠIMTS METŲ SMUKLEJE.

PRANAS: Pasimatymą! (Gintautas įneina į smuklę): Ištiesų puikus žmogus tas Gintautas. Gaila, kad nepaklausiau jo pata-rimo kokia dešimtį metų atgal. Nebūčiau šiandien taip nuplyšęs. Majoras Galiū-nas sako, kas negeria — visumet turi pinigų. O aš neturiu nieko, nes viską nu-vešdavau Stotkui. „Žioplą davė — pro-tingas emė“. Ką-gi jis už tai man du-do? Nuodų! O ką aš dabar turiu? Nieko! „Kiekvienas po laikui protin-gas“. Bet dar nevelu! Žiūrėkime Galiū-ną. Jisai vėlai pradėjo, o šiandien jau augštai stovi. Aš dabar pradėsiu gyven-ti kaip jis ir vis šitą užsidirbsiu. (Žiūri po kairę): Ana, eina Onutė! (Pranas pa-saitaiso įdą švairiau atrodytų): Geiščiau jos paklausti ar nenorėtų su Lakšu susi-rišti amžinu ryšiu. Esiu prisirengęs. Iš-sisukau iš vieno rūpėsio, o kad Linksmų-jų, ar tai Linksmųjų vyrai negali gyventi be rūpėsnių, tai vėl reikia į kokiį įsipai-nioti. Gaila, kad dabar negaliu išsigert sau vieno ant drąsos.

PRANAS: Prane, Praneli! Kur tu užtrukai taip ilgai? Ieškojau tavęs po visą pasaulį.

PRANAS: Gal lekioti bevieliu telegrafu, nes nėra nei valandos, kaip tave mačiau svo-gūnus piaustant; verkei tartum tavo mo-čintė būtų Dievui dušią atidavus. Kas tokio ypatingo, kad manes taip ieškai?

ONA: Majoras Galiūnas išsiuntė tave suieš-koti, kad surastum tą žmogų — tu žinai — tą, kuris jau buvo kėlis kartus — ku-rį Galiūnas sutiko kitą syk pas Stotkų. Majoras dažinojo, kad jisai čia vėl atva-žiavo ir kviečia pas save pavišėti per visą laiką savo buvimo Pajuryj.

PRANAS: Aš jau atsižadėjau eiti smuklėn, bet majorui liepiant, išpildysiu, kas pri-sakyta. Klausyk, Onutė, ar supratai ką aš tau vakar sakiau virtuvėje?

ONA: Žinoma, kad supratu, tu galvažudy! Aš netaip žioplą, kaip tau išrodo. Ką pa-darei su mano knygomis? Kur yra ma-no „Užžavėta karalaitė“ ir „Petras kar-žygis“?

PRANAS: Tavo karalaitė su karžygiu išsiun-čian į šiltus vandenius, iš kur jau niekuo-met nesugrįš. Supranti?

ONA: Tai tu mano visas brangiausias kny-gas sudeginai, ne tiesa? Tu mulki! Pats nekaitai ir kitiems pavydi!

PRANAS: Klausyk, Onutė, ko taip šokinėji kaip oika? Ink iš manęs pavyzdį ir už-silaikyk rimtai, mandagiai.

ONA: Iš taves imti pavyzdį? — Gražiai išro-dyčiau — girta nuo ryto iki vakaro! Tu juk visų juokdaryji šmuklė!

PRANAS: Tuom kartu klysti, nes tai suvis

netiesa. Aš jau prisiėkiau negerti ir ei-nu pas kleboną įsirašyti į blaivininkus. Aš nustoju gėręs, tu nustok skaičius tuos žioplus romanus ir tuoj greičiau vienas kitą suprasim. Matai aš noriu uždėti bendros pagalbos kuopą ir norėčiau, kad tu į ją įstotum.

ONA: Ką tu kalbi, Linksmuti! PRANAS: Klausyk — aš jau kalbėjau su ma-joru Galiūnu, kad reikia pataisyti mūsų miestelio žmones. Stotkus jau tiek žmo-nių ištvirkino, kiti patys save išsižudė, kad yra tuščios vietos. Miestas reikalauja pi-liečių. Noriu, kad paimtum mano suma-nymę vieną šėrą ir mane pagelbėtum. Aš ir tu. Dabar supranti?

ONA: E! Ką tu kalbi! Suvis tavęs nesu-prantu. PRANAS: Nes nenori suprasti! — gerai! Ne-sirūpink, tai nieko nekenkia. Aš jau už-tekinau prisilivipavau ir laiko veltui pra-leidau. Eimu ketvirtą kryželį ir laikas vesti. Jeigu mane nenori, rasiu sau kitą. Negersiu, reikės vakarais namie sėdėti. Nei nemanyk, kad vienas sėdėčiau.

ONA: Aš nesakiau, kad tavęs nenoriu.

PRANAS: Tai tiesa! To nesakė! Bet kam kankinti dorą žmogų? Užteks laiko apie tai vėliaus. Klausyk! Kur tu gautum geresnį, malonesnį, darbštesnį, protinges-nį, mandagesnį blaivėnį, gražesnį ir iš kiekvieno atžvilgio tobulesnį vyrą už ma-nę? Pasakyk atvirai, ar norėtum tapti Lakštaitienės iki karšto lentos? Sakyk greičiau, nes man skubu.

ONA: (į šalį): Ant galo pagaliaus! (į Praną): Ak, Praneli, tu žinai, kad negaliu tau at-sakyti!

PRANAS: Dabar tai kalbi protingai! Duok pridotką (nori ją pabučiuoti, ji nesidu-o-da, šluosta lūpas — nustumią).

ONA: Klausyk, latre, ar tu nežinai, kad tai nuodėmė? Mane nei nelypstyki. Jeigu nori, einava pas kleboną ir duodava už-sakus. Tau bus vienas žygis.

PRANAS: Gerai, tik su išlyga.

ONA (nusiminus): Ką tu sakai, Praneli?

PRANAS: Matai — nenoriu, kad man gėdą darytum pas kunigą, prižadėk nuo šios dienos neatrajuoti tos prakeiktos gumos.

ONA: Praneli...

PRANAS: Nei nemanyk. Jeigu nenori, tai gali sau eiti. Aš pasieškosiu sau Kat-riutę. Tai patogi mergaitė.

ONA: Jeigu jau tu, Praneli, taip nori, tai nu-stosiu (išspiauja).

PRANAS: Dabar galima eiti. Dvieju būsi-va drąsesniu. Bet aš neturiu už užsakus nei vieno cento kišeniui.

ONA: Tai nieko. Aš turiu ir užmokėsiu. (iš-traukia pinigų iš auvalo).

PRANAS: Tau nepritinka mokėti. Duok aš užmokėsiu.

ONA (duodama): Tiktais su išlyga.

PRANAS (nusiminęs): Ką tu sakai, Onutė?

ONA: Noriu, kad man gėdos nedarytum prieš

kunigą, rūkdamas tą pasmirdusį tabaką. Kad man nuo šiandien nei į burną.

PRANAS (melsdamas): Vai, Onute, pasigai-lėk!

ONA: Nei žodžio. Jeigu nenori, tai gali sau eiti. Aš vėliau ištekėsiu už to senio Gintauto, jįsai geras žmogus.

PRANAS: Tai, Onutė, kad jau tu taip labai geidi, tai tiek to! (numeta papirosą).

ONA: Dabar galima eiti pas kleboną, tik pasi-žiūrėsiu ar tinkamai atrodo! (nusisuka truputį, išsitraukia veidrodėlį, pudros ir išsitempa veidą; paskui viską paslepia ir sako): Dabar gerai, eiva!

PRANAS: Ką? Aš esiu pas kunigą su tokia nušitepusia! Nei nemanau. Nusivalyk savo nosį ir nevartok daugiau miltų.

Miltai — duonai, ne armonikai sutverti.

ONA: Gerai, gerai, tik nutilk. (trina skepa-taitę veidą): Žiūrėk ar dabar gerai?

PRANAS: Taip, dabar puošniškiau. Galiva eiti.

UŽDANGA.

(Stotkaus smuklės vidus. Baisi betvarkė. Mažai bonky, mažai cigarų dėžių, sulaužytos kėdės. Stotkus su išputusiu pilvu, veidas iš-žižęs, su viena akia, visas nususes. Vincas taip-pat, suka girtuokliškai papirosą).

STOTKUS (ineina iš dešinės): Vincuk! Vin-cuk! — Kur po velniais jįsai dingi? Tas vaikištis bauriau ištvirko — nei nema-no klausyti. Viskas eina po velniais. Vi-somis jėgomis stengiausi dorai uždirbti sau pragyvenimą, bet viskas veltui. Su-visu neužsimoka doras gyvenimas. Esiu senas, bet kad dar kartą gyvenčiau ant žemės, tai vogčiau, sukčiau, meluočiau, viską daryčiau, kad tik ant naudos man išeitų. Nebijau pragaro: kad jis būtų, tai prisieitu blogai smuklininkams ir gir-tuokliams, bet jo nėra. Tai gerai. Gy-vastis tai kvapas. Nustosi kvėpuoti — miršti. Nėra pragaro.

GINTAUTAS (ineidamas iš dešinės): Labą dieną, šeimininke! Dar gyvuoji?

STOTKUS: Dar gyvuoji, dar gyvuoji — ir tai viskas. Tamsta gerai išrodo, nors aš, — nors aš — kaip, tamsta, gyvuojate?

GINTAUTAS: Ačiū, labai puikiai: sveikas ir linksmas. Ar negalėčiau per naktį pas tamstą apsigyventi?

STOTKUS: Aš manau. Vincukas tuoj su-grįš. Mano pačiai mirus, Vincukas visu-kuom užsiima.

GINTAUTAS: Truputį nesmagiai pas jus viskas atrodo. Ar nesiseka pramonija?

STOTKUS: Ne taip gerai kaip seniau. Tie blaivininkai viską ardo. Kad juos velniai pagriebtų.

GINTAUTAS: Ištiesų?

STOTKUS: Taip; Pajuryj seniau viskas ki-taip būdavo, kaip dabar. Tie blaivininkai stačiai mane sunaikino. Kad juos v... Atei-na Vincukas, jįsai tamstai patarnaus.

VNICAS (ineina iš dešinės su cigaru danty-

Toliau bus

S. L. R. K. A. Reikalai.

S. L. R. K. A., PITTSBURGH'O APSKRITIES REIKALAI.

Homestead'o 28-ta kuopa savo burtininku surinkime sumane pakviesti Pittsburgh'o ir apylinkės kuopų atstovus ir suvažiavus surasti kokį nors būdą pagerinimui, lyginai praplatinimui S. L. R. K. A. Pittsburgh'e ir jo apylinkėse.

Jų sumanymas įvyko 30 d. gegužio apie 4-tą valandą po pietų, vietinės bažnyčios skelpe. Susirinkimą atidarė vietinės kuopos pirmininkas, p. J. Benderavičius, kurs trumpai padavė delegatams mintį su kokių tikslu yra sukviešti gerbiamieji delegatai, surasti kokį nors būdą, kad pagerintum S. L. R. K. A. buvį Pittsburgh'o apylinkėse. Kai kuriuose vietuose S-mas yra labai dideliame apleidime ir dar nežinomas. Po savo trumpai introdukcijai, perstatė vietinį gerb. kun. S. J. Čepanai, kad užimtų jo vietą. Užuomus jam vietą, pagal katalikų papročio pradę, susirinkimas su maldą; paskui buvo mandatų priėmimas.

Suvažiavime dalyvavo šios kuopos: 38-ta kuopa Homestead, Pa., 158 kuopa S. S. Pittsburgh, Pa., 145 kuopa Monessen, Pa., 87 kuopa N. S. Pittsburgh, Pa., 35 kuopa McKees Rocks, Pa., 102 kuopa Duquesne, Pa., 124 kuopa Braddock, Pa., 88 kuopa Donora, Pa., ir 92 kuopa Bentleyville, Pa.

Priėmus mandatų, gerb. kun. S. J. Čepanai, inėšė, kad išrinkus pirmininką, kuris kontroliuotų susirinkimą. Pirmininku tapo vienbalsiai išrinktas p. J. S. Miliauskas, raštininku K. Vaisnora.

Išrinkus valdybą, pirmininkas, J. S. Miliauskas, inėšė, kad gerbiamieji susirinkusieji delegatai išreikštų maždaug savo nuomonę, kaip praplatus S. L. R. K. A. Pittsburgh'e ir jo apylinkėse. Kun. S. J. Čepanai patarė, jog geriausias būdas yra praplauti: 1) skieisti visur žinias, tai yra, žodžiu aiškinti lietuviams, kur tik nesutikus ant gatvės, susirinkime ir tt.

2) Daryt visur prakalbas po šios apylinkės kuopas, lyginai ir ten, kur dar visai nėra užsiėmusių, S. L. R. K. A. kuopa.

3) Skieisti žinias raštu; tai yra apgarsinimais. Išdaryt plakatų, kuriuos turi pasirūpinti Pittsburgh'o apskrities centras, ir išdalint visoms kuopoms, kuriuos turėtų pasirūpinti inėšiot po stubas, lyginai po susirinkimų vietas, ir visur, kur yra daugiausia žmonių sutraukiamas. Visi tam pritarė ir pasizadėta, tai ir kitais būdais plauti žinias apie S. L. R. K. A.

Del padengimo lėšų, nutarta rengti vakarus, tai yra teatrų, koncertus, ir kitokius pasilinksminimus ir tad visas pelnas turi eiti delei praplautinio S. L. R. K. A.

Apskrities valdyba yra išrinkta: Pirmininku Juozas J. Tumašonis, Vice-pirmininku J. S. Miliauskas, Raštininku Kanstantas Vaisnora, Kasininku kun. S. J. Čepanai ir Dvasišku vadovu kun. Magnus J. Kazėnas.

Kiekviena kuopa, norinti surengti prakalbą, vakarus ir tt., turi pranešti centro valdybai kuri stengsis tam prigelti.

Pirmos prakalbos surengti nutarta Duquesne, Pa., kur randa si 102 kuopa.

Ateinantis susirinkimas bus laikomas liepos mėnesį, S. S. Pittsburgh, Pa., diena bus paskirta centro.

Pisitikime, jog Pittsburgh'e ir jo apylinkėse atsiradus daugiau veiklumo S. L. R. K. A. reikale, nes priežodis sako: "Kai du stovs visados daugiau padarys! Vien's pradės, kit's padės draug toliau varys".

Raštininkas.

SKAITYMAS.

Pracitasis seimas ir vėl man gražiau knygiaus pareigas. Aš gi vėl iš savo pusės noriai patarnauti sutikau, žinodamas, kad nors tai ir nėra dalykas neatbū-

tinios svarbos, tai vienok sąžiniškai vedamas priduos daugiausia tolo abelnamui centro veikimui. Vadinasi, kaip pirmiau, taip ir dabar laikysiu sau už pareigą raginti draugus ir drauges skaityti naudingus raštus, o kuopas steigti viešius knygynėlius.

Kas kas, bet gi apšvietimas mums neatbūtinai reikalingas. Mūsų organizacijos likimas ir ateitis priguli ne taip nuo didumo mūsų išdo, kaip nuo tobulumo mūsų galvų išauklėjimo. Kitaip, krausim milijonus, kuriais naudosis kiti, o ne mes. Tai viena antra — ten, kur apšvietimo truksta, ten ir spartumo nėra. Išdygsta keli asmenys, kurie naudodamiesi kitų nerangumu prisiima organizacijos likimą ant savo pečių. Tuos asmenis peikti būtų negražu, nes jei ne jie — organizacija visiškai sugriūtų. Ką aš noriu pasakyti tai tas, kad kaip dar geriau būtų, jeigu visi nariai suprastų organizacijos sielą taip gerai, kaip kad tie keli.

Kiekvienas protingesnis lietuvis katalikas matė, jogei susivienijimas, mėgindamas apsieiti be charterio, trukdo pats sau progresą. Kiemo vežime sėdi, to ir giesmės giedok. Kokioje šalyje gyvenai, tokių ir teisių prisilauki; jei ne, užsitrauksi nemalonių, kurių nusikratyti bus persunku. Tas buvo aišku, nes inteligentiai lietuviams katalikams mūsų organizacijos lenkės. Tačiau, tąja, taip opią žaidžą mūsų organizacijoje vos galutinai aprūpiname. O tai vis tik todėl, kad tik keli draugai šį reikalą suprato.

Organizacija, kuri nesirūpina savo draugais ligoje, nėra verta savo vardo. Mūsų susivienijimas tokia organizacija buvo. Ir tik tada, kada musiečiai tautininkai, lenkai, slavai mums liaudį baigė nešioti, vos spėjome susitvarkyti. Kas tai vilkio! apšvietimo stoka.

Ir dar daugiau yra dalykų, už kuriuos prisiėm atsakytį, nes organizacija per savo tamsumą, matyti nenori.

Taigi, draugai ir draugės, iki šiol svarbiausia buvo, kodau-čiausiai prikalbinti susivienijam narius; nūnai lai svarbiausia būna, kodaučiausiai narių prikalbinti prie skaitymo naudingų raštų o apšvietimo spraga mūsų organizacijoje yra labai vieni. Užkimšti ją nėra darbu, ar keliu. Vardan mūsų organizacijos gerovės, stokim į darbą visi!

Kun. Struckas,
S. L. R. K. A. knygius.

VEIKLI KUOPA.

20 d. birželio, S. L. R. K. A. 39-ta kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą, Ellis svetainėje. Besvarstant kuopos reikalus, prisiminė apie p. St. Šimkų. Kuopos raštininkas paaiškino kokių tikslu p. St. Šimkus atkeliavo į Ameriką ir visi vienbalsiai nutarė surengti prakalbą ir užkviesti p. St. Šimkų, kad jis paaiškintų Lietuvos vargus. Kilo klausimas, kas padengs išlaidas prakalbų surengimui? Paaškinus p. J. Janui, kad visi sumestų po kelius centus, — visi mielai sutiko ir sumetė \$1.40, nors susirinkime dalyvavo tik 14 asmenų, bet visi mielai prijautė vargingos Lietuvos padėjimą.

Prakalbos bus 3 d. liepos 7:30 val. vak. p. W. E. Burns svetainėje, 6255 S. State gatv. Pasitikime, jog šios apylinkės lietuvių nepraleis progos ir atsilauks paklausyti p. St. Šimkaus prakalbų.

Raštininkas.

BROOKLYN, N. Y.

S. L. R. K. A. 56 kuopos pusemetinis susirinkimas šaukiamas 2 d. liepos (Judy), 1915, 7:30 val. vakare, P. Draugelio svetainėje, 73 Grand st., Brooklyn, N. Y. Visi draugai atsilaukykite su mokėsiu ir naujais nariais. Bus išduotas raportas delegato iš 30-tojo Sus. Seimo ir kitų svarbių dalykų.

A. Draubickis, rašt.

Mūsų Dirva.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS PIRMASIS PROTOKOLAS.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Sąjungos susirinkimas įvyko birželio 10 d., 1915, parapijėje svetainėje, So. Boston, Mass. Ant susirinkimo pribuvo sekančios ypatos: Kun. Zilinskas, kun. Kemėšis, Jonas Valikonis, Dominikas Antanavičius, Vladislavas Jakštas, Jonas Jakštas, Jonas Petrauskas, Pranciškus Strakauskas, Jonas Vilkišius, Antanas Ašmianskas, Motiejus Zioba, Mikolas Vienis, Povilas Karvelis, Agota Strakauskienė, ir Petras Grinkevičius iš So. Bostono. Jonas Jaruševičius, Pranas Kudirka, ir Pranas Kuras iš Norwood, Mass., Pranas Jakaitis iš Worcester, Mass., Tadas Kubilius, Jonas Saladonis, Juozapas Vaičiūnas, Jonas J. Ramanauskas, Petras Juškaitis, Mikolas Abračinskis ir Marijona Juškieienė iš Brockton, Mass.

Susirinkimą atidarė su maldą kun. F. Kemėšis. Trumpai paaškinęs tikslą užmanyto organizacijos, kun. Kemėšis perskaitė ligalikinę konstituciją, kuri su pataisymais buvo vienbalsiai priimta. Buvo duotas inėšimas ir vienbalsiai priimtas, kad įsteigti naują organizaciją po vardu Lietuvių Darbininkų Sąjunga. Tada iš susirinkusiųjų prisirašė 25 asmenys, užmokėdami įstojimo mokesčius po vieną dolerį.

Nutarta išrinkti valdybą, kuri užimtą vietą iki pirmutinio seimo. Į valdybą buvo išrinkti sekančiai asmenys: Dvasiškas Vadovas, Kun. F. Kemėšis; Pirmininkas, Motiejus Zioba; Pirmininko Pagelbinkė, Marijona Juškieienė; Raštininkas, Jonas J. Ramanauskas; Išdininkas, Mikolas Vienis; Finansų Raštininkas, Petras Grinkevičius; Kasos Globėjas, Vincas Kudirka, Pranas Kuras ir Jonas Petrauskas.

Nutarta stengties išleisti savo laikraštį. Kad tą kogeičiausiai įvykdyti, nutarta, kad rinkti nuo narių paskolas Sąjungos vardan del įsteigimo spaustuvės. Kun. F. Kemėšis vienbalsiai išrinktas del rinkimo paskolų.

Po ilgų kalbų "Draugas" likosi išrinktas organu Lietuvių Darbininkų Sąjungos.

Nutarta laikyti valdybos susirinkimus kiekvieną Ketvergą.

Susirinkimas uždarytas su maldą.

Jonas J. Ramanauskas,
Raštininkas.

L. D. S. PROTOKOLAS.

Valdybos Lietuvių Darbininkų Sąjungos susirinkimas įvyko birželio 27 d., 1915, parapijėje svetainėje, So. Bostone. Susirinkimas atidarė per pirmininką Motiejų Ziobą, pusė po septynių vakare. Į susirinkimą pribuvo sekančiai valdybos nariai: Dvasiškas vadovas, kun. F. Kemėšis; pirmininkas Motiejus Zioba, Raštininkas Jonas J. Ramanauskas, Išdininkas Mikolas Vienis, Finansų Raštininkas Petras Grinkevičius ir kasos globėjas Jonas Petrauskas. Protokolas pereinot susirinkimo perskaitytas ir priimtas.

Svarstymai apie charterio išėmimą. Išrinkta komisija charterį išimti. Į tą komisiją inėjo: kun. F. Kemėšis, Motiejus Zioba ir Jonas J. Ramanauskas. Nutarta, kad komisijos kelionės lėšos bus apmokėtos.

Nutarta atspauzdinti 300 konstitucijų. Kun. F. Kemė-

šis ingaliotas tą darbą atlikti. Svarstymas apie atspauzdinimą kvitancijų. Pasirodė, kad kvitancijų del paskolų rinkimo nėra galima suformuoti be advokato pagelbos. Komisija išrinkta ir ingaliotą nueiti pas advokatą tą darbą atlikti; Mikolas Vienis, Motiejus Zioba ir kun. F. Kemėšis išrinkti į tą komisiją.

Nutarta pasistengti sutverti L. D. S. kuopą Bostone. Nutarta, kad tas darbas būtų atliktas birželio 27 d., 1915. Taipgi nutarta, kad ir Brocktone pasistengti sutverti L. D. S. kuopą birželio 22 d., 1915. Nutarta pasirūpinti padirbti L. D. S. ženklelius. Del sužinojimo kainų ir formų išrinkti, Jonas Petrauskas, Mikolas Vienis ir Jonas J. Ramanauskas.

Kas link Jono Valikonio nsielgimo likosi nutarta, kad L. D. S. valdyba apsvaščiu si pasielgimą L. D. S. nario Jono Valikonio išimant charterį Massachusetts valstijoje S. L. A. ir tokiu būdu sutrukdant legalizavimą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, vienbalsiai pripažinta šitas jo pasielgimas netinkamu, griežtai tą pasielgimą pasmerkiant ir nutariant kreiptis į minėtą Joną Valikonį su reikalavimu, kad jisai pasistengtų kokių nors būdu savo pasielgimą atitaisyti. Nutarta apie šį valdybos nutarimą pranešti Valikonui laišku.

Nutarta atspauzdinti 1000 blankų ir konvertų su L. D. S. antgalviu. Darbas pavestas kun. F. Kemėšiui.

Nutarta pāšūsti protokolus L. D. S. ir "Draugą" ir "Kataliką".

Jonas J. Ramanauskas ingaliotas nupirkti protokolų ir finansų knygas.

Trys ypatos išreikšė norą tapti L. D. S. nariais. Jų aplikacijos buvo priimtos.

Susirinkimas uždarytas per pirmininką M. Ziobą 10:30 v. vakare.

Jonas J. Ramanauskas,
Raštininkas.

TAUT. FONDO REIKALAI.

AUKOS TAUTOS FONDUI.

Homestead, Pa., nuo vietinių lietuvių: \$269.24
taipgi už parduotas ženklelius ir knyguotes prisiuntė vietinis T. F. Komitetas 20.00
Minersville, Pa., aukų surinkta per vietinį Tautos Fondo Komitetą 200.00
Cambridge, Mass., Antanas Vaisauskas, 1.00
New Britain, Conn., auka nuo S. L. R. K. A., 109 kp. 2.10
Baltimore, Md., J. Karalius, 1.00
Materbury, Conn., Kazys Kazėmekas; 5.00
taipgi Jonas Jokubaitis .50
Export, Pa., nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. A. Jurgutis) 16.05
Oglesby, Ill., auka del nukentėjusių nuo karės prisiuntė D. L. K. Gedimino Draugija, 20.50
Baltimore, Md., Antosė Povilaitienė, 2.00
Westfield, Mass., auka nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. K. Vasilauskas) 90.00
Benton, Ill., nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. S. E. Kolesinskis), 8.25
Harrisburg, Ill., nuo vietinių lietuvių, (prisiuntė kun. P. Vaitonis) 13.65
Viso inplaukė per dvi savaites \$649.29

Pagal paskutinę T. F. Atskaitą buvo 18,675.97
Viso inplaukė \$19,325.26
Adv. A. A. Slakis,
T. F. Raštininkas.

Šis - Tas

"Kas ten ūžia, kas ten klykia, kad net mūrai plyšta?" Ar tik ne laisvamani tėvas laisvamanybe apsvaivintas spyčius laiko? Šiur. Šliupas buvo užkliuvęs Chicagoje.

Gerb. St. Šimkus pasekmingai išspruko nuo vokiečių submarinų klastų. Bet ar jam pasisekė aplenkti visas Amerikos lietuvių "politikierių" klastas, tai didelis klausimas. Ore kaž-kuo kvepia.

Na, ir sakyk po to, kad S. L. A. džentelmonas! Pasiakolines Lietuvos bobelę ilgą liežuvį, emė ir apnekejo savo kaimyną prieš Suvienuytų Valstijų valdžią.

Pirmievių laikraštinkai didelę klaidą padarė, kad nemėgino sutaikinti kaizerio su caru. Sakot, nebut domos atkreipti? — Na, tame ir dalykas: visvien jie tarėsi apie neįvykdomus dalykus, į kuriuos šiaip jau domos mažai kas teatreips.

Kol kas Italijos batas dar nedavė gero "kiko" i Austrijos užpakali.

Galop misterija išsiaiškino. "V. L." praneša, kad p. Herbert A. Gibbons, anglų rašytojas, apreiškia urbi et orbi, būk "inžengimas į Przemyslių būvą atsiekta per Lietuvių vylyngystę". Ar neaišku, kodėl "Keleivis", Przemysliui i vokiečių rankas papuolus, apsidžiaugė, kad iš to bus nauda Lietuvai? Kam aišku, tegu paaškina.

Vis delto Jurgis Spurgis neuždyka Jurgis. Oi, tie "Jurgiai"!

Pužas.

Karčias ašaras "Tėvynė" pradeda lieti už tai, kad nei socialistai, nei katalikai nepriima i savo tarpą Kiaulėn su Montvidu. Vieton ašarojus ir galvą bereikalingai skaudinus, "Tėvynė" gerai padarytų, kad juos pasisavintų. Bent aišku būtų.

Mūsų laikraštinkai šių metų susivažiavime daugiau nieko neturėjo ką veikti, kaip tiktai pypkės parukyti ir atskleidus laikraščius pasiskaityti pereinų suvažiavimų nutarimus ir juos išnaudo užtvirtinti. Tik, tegu jiems negerai atsirūgsta, pasimaišė "klerikalai", visą biznį sugadino, nei ramybės nedavė.

Tai tik šelmis tas "Amerikos Lietuvis", kuris tiek "ne-teisybių" prirašė ant Mokausk. Pirmieiviai, sukruskie aukas rinkti bylos vedimui!

V—mas.

Skiriant už atsižymėjimus medalius, nereikėtų užmiršti pirmieviškos spaudos draugijos atstovų. Tiek drąsos ir didvyriškumo negalėjo parodyti nei Vokietijos kaizeris, pavergdamas Belgijos mažąją viešpatiją, kiek mūsų pirmieiviai parodė, dauždami galingas Amerikos katalikiškas organizacijas.

Ir kas gali pasakyti, kad laisvamaniai neveiklūs. Tvėrė tautiškąją partiją, — du nariu gavo, suaukė Brooklyno Seimą, — socialistai ap-

gavo, dabar gi reformuodami katalikus, įsteigė ant mėsulio laisvamaniškai-pirmievišką draugiją, kurios tikslus bus katalikus kepurėmis užvaidyti. Nelyginant, rusai joponų karėje.

"Amerikos Lietuva" labai gailisi, kad nepasisekė "tautininkams" iškirsti šposą katalikams. Viskas buvo prirengta, tik sėsk ir važiuok. Būtų pirmieiviai savo vežimėlio ratus gausiau patepę degutu, gal katalikai, kaip geros širdies žmonės, ir būtų i kilpas pakliuvę, bet dabar tiems ratams taip baisiai jogždant, katalikai suprato, jog laisvamaniai tik iš viršaus dailūs, o kas jų širdyse dedasi jiems geriau žinoti.

Iš visų lig šiol atsibuvusių seimų pilną fiasco nukentėjo pirmieviškų laikraštinkų seimas, nes nei vieno centelio tautos reikalams nepaskyrė. Vyrų gi būta ir labai turtinų. Vienas skoles ant tėvynės aukuro sudėjo, antras pusę turto nuskriaustiemis karės lietuviams padovanojo. Tikrai bankos subankrutijo, kur turtuolių pinigai buvo sukranti, kad kišenės jų anei krust!

Dauguma mūsų inteligentų katalikų tik tuomet apie tikėjimo dogmas kalba, kuomet jų klausosi laisvamaniai, jeigu gi pas juos užklausia apie tuos dalykus prašėiokėlis, nusipurto ir sako, tai esąs kiekvieno privatiskas dalykas.

Dažnai tenka užgirsti kalbant apie kokius ten Jurgius ir Baltrus. Nusidėjo kas nors, tai sako Jurgio darbas, nepatinka kam kiemo kalba, et, kalbi kaip Baltrus ir galas. Kas gi, po šimts plynių, tą Jurgių ir Baltrų pas mus tiek daug priperėjo?

"Keleivis", kaipio tikras militarizmo priešas, pasmerkia kares ir vadina jas barbarų išmislu. Neseniai skaitydamas "Keleivį" užėjau labai linksmus šukavimus iš priežasties Przemyslio patekimo i vokiečių rankas. Sako lietuviams tai tikra laimė. Gal delto, kad ji užėmė vokiečių, "Keleivio" bičiuliai ir "draugai".

Chicago "tautininkai" buvo netekę progos pakalbėti apie klerikalus ir liūdnei pradėjo verkšlenti. Atvažiuoja Chicago šliupas ir išnaudo klerikalai tampomi ant tautiškų korpalių. "Amerikos Lietuva" net seiles rydama apie klerikalikiškus kšnius sapnuoja.

Bostono ateitininkai labai persigandę, kad kas ten po jų šonu išdriso garsiai prabiloti apie katalikų žadinimą prie veikimo. Ar negeriau, sako jie, būtų sykiu su Bostono ateitininkais gaudyti neraiškios spalvos karvelius iš "Tėvynės" padangių. Jeigu Bostono ateitininkai pažįsta rusų kalbą, tai gali atsiminti, kad "na vkus i viet-tovaryšča niet".

Vienas Chicago's daktaras yra man pasakęs, kad turis tris bombas ir žadą jomis pavaišinti katalikiškas organizacijas. Jau antra savaitė

laukiu, o bombos kaip nesprogsa taip nesprogsa. Gal netikusia medžiaga buvo "užprovytos".

Se tau, bobute, ir devintinis. Dar neseniai "Tėvynės" redaktorius buvo nulinkęs prie "žemaitiškų" klumpių, šiais gi laikais išreikšė lojališkumą, ir tai viešai, "klerikalikiškam" skvernui. Bepigui žmogui gyventi su tokiais mikliais kaulais, kad gali kas pusvalandį nugarą lenkti ir prieš "ponus" ir prieš "klapus".

Burbulas.

SKELBIMAI.

GERA PPAGELBA.

Mrs. Cath. Newman parašė mums šitokią laišką: "Aš vartuju Tamstos puikų vaistą, kurio vardas yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras ir jis turi geras pasekmes. Šitas vaistas išgelbėjo mane nuo vaisrių ligos, kurią aš turėjau; bet ir dabar dar aš jį vartuju, kuomet tik prastai jaučiuosi. Mano dukterė serga dūslu, aš jai taipgi daviau šį vaistą, ir jis labai gerai jai gelbsti. Mrs. Cath. Newman, 2829 Calumet ave., Chicago". Mrs. Newman kaip sykis ir daro tą, ką visada mes rekomenduojame: po ranka turėk mūsų vaistą ir kiekviename atsitikime, kuomet pasijauti negerai, vartoj jį. Skilvio negalėse, vidurių nereguliariškumose Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras visada atneša greitą pagalbą, taipgi nerviškume, silpnume, vidurių užkietėjime ir jų išsiiputime. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner Manufacturer, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago.

Kiekviename atsitikime, kuomet reikalingas geras ištrinimas bei masažas. Triner's Liniment'as užganėdins. Turėk jo po ranka umiems reikalams. Kaina 25 ir 50c., per paštą 35 ir 60c.

SEKANČIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNĖSE:—

1. "Būdas senovės Lietuvių" — Daukanto.
2. "Chistamatija" — kun. Miluko;
3. "Europos istorija" — Freeman;
4. "Lietuviai Amerikoje" — Jono;
5. "Kuomi žmonės gyvena" — Jocius;
6. "Petras Žemaitis" — Astrauskis;
7. "Kražių skerdynė" — kun. Zilinskis;
8. "Diedai ir Gražina" — Mickaus.

Ant aplikacijos turi būti kuopos antspaudas, ir paraši viršaitių ir kraštos ženklelių už 10c.

Kun. S. J. Struckas,
Plymouth, Pa.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, mokesčių gydymas dykel del vyrų ir moterių. Ar slinka jums plaukai nuo metų? Ar užkreiti kokiame nors sveikumu ir limpanti jė?

Ar randas plaukotes, niekas odos galvos? Ar plinkti, bei pradon plaukus? Ar kenkia kas iš gyvulių? Užauklyte illostruoti knygute jusi prigimtį kalba: "TĖSYBE APIE PLAUKUS."

Paradžia europos garingo specialisto, kuri-oje randas įvairios žilios: Gražybė plauku, — su deklamas plauku ir odos galvos. Eriekstis slinkimo plauku ir šilumos — Kaip užlaikyti sveikatą ir išaukinti plaukus. — Ir kaip tai i pokių savitė turėti gražius plaukus. — Žili plaukai. — Barzdų ir plaukų nuo užganėdintų kilčių.

Ketvirteto savaitė.

GYDYMAS DYKAL. Mes galime pertikrinti kiekvieną, kad gydytels LAUCURA suaisko slinkimo plauku praslina plaukotes ir augina gražius plaukus. Už 10 centu arba kraštos merkamą pristutus sykiu su Jusu antraus. Mes išduodume kiekvienam dolerį deute Calvacura — os N. 1 ir knyguote "Talybe Apie Plaukus." Iplaukete se-

Seitoje savaitė, miau atspausdintu kopone ir dūskite šanden. UNION LABORATORY, Box 427, Union, N. Y. Siuoli i dedamas 10 centu del apmokėjimo kado perstutimo, maldū beuati man tojus juos doleriu deute Calvacura N. 1 ir knyguote "Talybe Apie Plaukus." (Pasiuokite sykiu kopona su sau antraus).

Reikalingi Vazinėjantys Agentai

Kiekvienam miestui reikalingi ir galingi nauji 1915 m. modelio „Ranger“ dvirai. Rasyti paskutinį nuotakas išleisti išdėstytą ant vėdinamo parodymo. Priešindami vėdinamą parodymą, Reikalingi nauji dvirai, kurie sukuria didesnę patalumą ir patogumą. Netikėtumai 2-uomenis kainomis ir lengvumu išsėd. Dirbtinės valymo parodavimas. Avarijos skaidus senųjų modelių įvairaus išdirbimo \$7 iki \$12. Keletas gerų iš antrų rankų ratų, apmainomų mūsų Chicago krautuose, \$3 iki \$8, jei nori gauti pigiai rasyti k tuosiu. Reikalingi, lėmpos, ratai, amulius dalykai, dalykai motocyklių dalykai visokios rūšies už pusę paa prastos kainos. Nepirkite pigiai, nesučiūsiu, kad taisyti ir pasitaisyti. Rasyti tuosiu. MEAD CYCLE CO., DEPT. A-334 CHICAGO

AR NORI ŪKĖ PIRKTI

Jei nori ūkė pirkti tai rasyti laiška kad darsižinoti apie žemę Naujoje Lietuvių Ūkininkų kolonijoje, Rush county, Wisconsin valstijoje. Nepaprastai progos, rasyti laiška tuojau, prašydami plačių paaiškinimų apie virš minėtą koloniją.

D. B. PRATAPAS,
Hawkins, Wis., P. O.

ISVAIZAVIMAS Į MISKUS.

Su deklamacijom, daigom ete. Rengia Clevelando T. D. D. Mirta, 27 d. birželio Ch. G. Friedrich girioj. Dovanom skrymia 6 dol.

1. Geriausiai iš merginų padainavusi solo gaus dovaną 3 dol. vertės.
 2. Iš merginų puikiausiai padėkė mavinusi gaus 2 dol. vertės dovaną.
 3. Geriausiai vyrai deklamatorini skrymia 1 dol. vertės dovaną.
- Užkandžiai ir gėrimai už dyka. Tikietas tekainuoja tik 1 dol. porai.

Pasarga: Karus reikia imti Painesvile ir važiuoti iki 8-tos stoties. Norintieji važiuoti sykiu su Mirtos choru turi būti neveliau 8 val. ryto ant Public Square.

Tikietai gaunami išanksto:
T. Nauru, 2022 Hamilton ave.
A. Baueis, 1447 E. 25 st.
D. Petrauskas, 1630 E. 26 st.
Visus maloniai kviečia, T. D. D. Mirtos Komitetas.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

TAUTOS FONDO VALDYBA
Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Raštininkas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdėnininkas B. Vaisnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.
Išdo Globėjai:
Kun. F. Komėsis, 717 W. 18th st., Chicago, Ill.
Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

SUSIV. L. E. K. A. VALDYBOS ANTRASAI:

Prezidentas, — K. Krusinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-prezidentas, — A. Petruskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.
Sekretoriai, — J. S. Vasiljanskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.
Kasierius, — Pranas Burba, 456—52 Main st., Edwardsville, —Kingston Pa.
Kasos Globėjai: — J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.
J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.
Dvasiškas vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Knygys, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.
Gdydytojas, — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

„LIETUVOS VYŲ“ CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Dvasiškas vadovas: Kun. F. Komėsis, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.
Pirmininkas: M. A. Norikinas, 106 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirmininkas: A. Aleksandravičius, 732 W. 19th st., Chicago, Ill.
Prot. raštininkas: Al. M. Rakus, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Finansų raštininkas: O. M. Kasetaitė, 82 Porter ave., Montello, Mass.
Išdėnininkas: M. J. Jusikienė, 129 Melrose st., Brockton, Mass.
Kasos globėjai: K. Pakštas, 1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.
A. Vismas, 320 — 4th ave., Homestead, Pa.
J. Naginevičius, 186 Madison st., New York, N. Y.
Literatūris komitetas: A. Knežis, 41 Capital ave., Hartford, Conn.
J. J. Ramanauskas, 147 Ames st., Montello, Mass.
F. Virmanskis, 22 Broad st., Brockton, Mass.

SVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL. VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main St.
Vice-pirmininkas Mikolas Jankevičius, 1614 15th St.
Protokolų raštininkas, Jonas J. Marčaitis, 1530 S. West St.
Finansų raštininkas ir išdėnininkas Povilas P. Petrenas, 430 Island ave.

Išdo globėjai: Jonas Zubinas, 1189 S. Church St.
Vincentas Kadzevičius, 411 Island av.
Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543 S. West St., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ SV. JURGIO KANELIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.
Pag. P. Kudirka, 31 Franklin st.
Prot. Rašt. J. Verasckas, 1134 Washington st.
Fin. Rašt. V. Sereika, 508 Pleasant st.

Išdėnininkas V. Kavaliuskas, 63 Staravant ave.

Išdo globėjai: K. Spiridavičius, 1025 Washington st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.
Maršalka G. Glebas, 61 Struravant ave.

DRAUGYSTĖ SV. JONO EVANGELISTO CHICAGO, ILL., VYRIAUSYBĖ.

Prez. Ig. Liekavičius, 1930 S. Union ave.

Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W. 19th Pl.

Prot. Sekr., S. Dargis 638 W. 18 st.

Fin. Sekr., Petras Olsieviskis, 718 W. 15th st.

Kasirinkas Ant. Leknickis, 1739 So. Halsted st.

Maršalka Petras Augustinas 718 W. 17 Pl.

Susirinkimai paskutinią nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dieve Apveizdos parapijoje svetainėje, 18 ir Union gatvės.

DRAUGYSTĖ SV. MYKOLO ANKALO, COLLINSVILLE, ILL.

Prezidentas Juozas Gudeliauskas, 239 Hesperia st.

Vice-prezidentas V. Murauskas, 245 Seminary str.

Protokol. Raštininkas, P. Pranaitis, 431 Spring str.

Finansų Rašt. F. Stankaitis, 916 High str.

Kasirinkas Kazimieras Kavaliūnas, 419 So. Clinton st.

Kasos globėjai:
Jonas Norkus 904 Vandellia str.

Rinkėjai Antanas Gudeliauskas, 701 N. Hesperia str.

Maršalka M. Gudeliauskas, 404 N. Hesperia str.

Metiniai susirinkimai atsitūna 3 ketvergą sausio m. Pasmotiniai 2 ketvergą liepos Paprastai susirinkimai atsitūna, kas 2 ir 4 ketvergą kiekvieno mėnėsio.

NEKALTAS PRASID. PAN. SV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL., ADMINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vasilūtė, 1349 So. Lincoln Str., Waukegan, Ill.

Vice-pirmininkė — Anastazija Pavilykė, 1349 So. Park ave., Waukegan, Ill.

Protokol. rašt. Antanina Kasiliūnaitė, 1245 So. Park ave., Waukegan, Ill.

Finansų rašt. — Elžbieta Nevardauskaitė, 1221 Victoria st., Waukegan, Ill.

Kasirinkė — Marijona Zeleniakūtė, 1320 So. Lincoln st., Waukegan, Ill.

DRAUGYSTĖ SV. JONO KRISTYTOJAUS, MELROSE PARK, ILL. VALDYBA:

Pirmininkas J. Žvirblis, Box 595 Melrose Park, Ill.

Pirm. pagalb. V. Kludolas, Box 151 Melrose Park, Ill.

Org. užsiūr. prot. rašt. A. Jasinskis, 1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.

Finansų rašt. A. Samaliois Box 593 Melrose Park, Ill.

Kasirinkas J. Steponkevičius, 5001 12th st., Cicero, Ill.

Susirinkimai būna kas trečią nedėdienį Kiekvieno mėnesio, pirmą val. po pietų J. Waichulio svetainėje. 2018 Lake st., kampa 21 gatv. Melrose Park, Ill.

SVENTO ANTONO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL. VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: Steponas Kallietis, 1344 So. Jackson Str.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1316 So. Park Ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Road.

Finansų raštininkas, Jronimas Škudulinas, 712 — 8th Str.

Kasirinkas, Antanas Baklys, 1327 So. Victoria Str.

Kasos globėjai:
Jozapas Skudulnickis, 1112 — 10th Str.

Raimonda Rulovizis, 1330 So. Jackson Str.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park Ave.

2. Maršalka, Antanas Dilevskis, 1227 So. Park Ave.

Svento Juozo Draugijos, Sheboygan, Wis., valdybos adresas:

Pirmininkas Skiris Antanas, 909 Indiana ave.

Pagelbininkas Bubais Juozas, 735 Indiana ave.

Raštininkas Rutkauskas Juozas, 1015 Clara ave.

II. Raštininkas Brusokas Antanas, 1019 Dilanham ave.

L. Katalikiškų D. S. Brooklyn.

Kasos globėjai:
Gelburda Petras, 1002 Clara ave.

Rudaneckas Matusas, 1133 Michigan ave.

Kasirinkas Grigalunas Tamošius, 1437 S. 11st.

Maršalka Buividas Juozas, 1439 S. 9 st.

KNYGŲ MEGĖJAMS!

Nuo seno yra sakoma, kad „Knyga — žmogaus geriausias draugas“. Bet svarbų, kad draugas — knyga būtų gera ir suteiktų skaitytojui naudą. Kaip tik tokia knyga ir yra „Oliveris Twistas“. Parašyta žinoma anglų rašytojo Charles Dickens, Lietuvių kalbon versta Jono Kmto. Vertikas savo darba atliko gerai. Atskleidžia skaitytojui prieš akis Anglijos žmonių tamseną gyvenimo pusę, parodo visą skurdą ir niekingumą, kuris slėpiasi po žibangiai kramstę Londono miesto. Yra ir šviesesnių bruožų, kurie pajavina turinį. Didelė knyga susidedanti iš 52 skyrių ir 520 puslapių. Atspausa aiškiai ant geros popieriaus. Kaina tik \$1.00.

Nemažiau nusisėkus už „Oliverį Twistą“ yra „Huckleberry Finnas“. Parašyta įsam pasaulij, pagarsėjusio humoristo Mark Twain'o, ir versta iš anglų lietuvių kalbon jau gerai lietuviams žinomo Jono Kmto. Kaip Oliveris Twistas rodo gyvenimo tragediją, taip Huckleberry Finnas parodo lengvesnį gyvenimo pusę. Vertikas taip pat puikiai sugėbia perkelti skaitytoją į aprašomas vietas, taip realiai perstato Huckleberry ir jo neatsikimę draugą Tamą Sawyer'į, kad skaitytojas su didžiu žingeidumu seks tu linksmų draugų keliones ir nekartą nusijuoks iš jų prietikių.

Nemažiau patiks ir juodukas Džimas. Stokuoja vietoje, kad visus ypatinges tos knygos išsėdus, geriau tegul skaitytojas pats sprendžia. Knygos formatas 6½X8½ colių talpina savyje 43 skyrius ir 284 puslapius. Kaina su nusimintu \$0.75.

Tikras malonumas skaitytojui ir papuošalas namams, tai neseniai išėjus iš spaudos knygutė sv. Kazimieras Lietuvių Karaliaus. Ypač skaitytojų patrauks geras pasiskaitymas ir dailūs išleidimai. Ligšiol Amerikos lietuvių mažai turėti gražių artistiško leidinių, bet sv. Kazimierą galima drąsiai priskirti prie gerų geriausių. Turinys susideda iš keturių dalių: 1) sv. Kazimiero gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Parašė kun. P. Lapelis, 2) sv. Kazimieras jaunomės idealas. Parašė K. U. 3) Tėvynės meilė. Parašė D. A. K. Rutkauskas, 4) Giesmė į sv. Kazimierą. Parašė kun. F. B. Serafinas. Kiekvienas rašytojas savo užduotį gerai atliko — aiškiai ir gabi apibūdindamas savo temą. Patartina kiekvienam pasiskaityti. Kaina .20.

Apšvarstyk! Maža tai knygutė, bet duodanti daug pėmo dėl rimto svarstymo. Talpina savyje sekantius dalykus. Kam tave Dievas subėrė? Dievas visados ir visur tave matė. Mirsi, Dievas teis, duos dangų ar pasmerks į pragarą. Bijok ir saugokis nuodėmių. Saugokis blogų draugų ir negerų vietų. Atsikirk nuo bedievyių. Negirtuokliauk. Pamek vartoję svaiginamus gėrimus. Mylėk skaitėtoją, Paliuk keikę, ne-pyk, ir nekeryk niekam. Brangnią laiką ir teisingai dirbk, atlik dažnai išpažintį. Priimk dažnai sv. Komuniją. Meldingumas į sv. Mariją Paną nepavilia. Suprask maldos galybę ir Delko tiek yra nuodėmių. Kaina .5.

Ar Kristus turėjo brolių ir seserų? Dažnai yra primetama katalikams, būk Kristus turėjo brolių ir seserų. Taigi kiekvienam bus naudinga pasiskaityti to netiesingo prikalbėjimo atmetimą viršimintoj knygutėje. Kaina .5.

Reikalaudami adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th str., Chicago, Ill.

FARMOS! FARMOS!

Yra žinoma, kad Mason paviete, Fountain, Mich. yra geriausias kviečių, dobilų ir bulvių žemės. Mols ir juodžemis lygus kai stalias. Poutainas žemės pralenkia visas kitas žemes kokios tik randasi lietuvių apygardoje. Aš turiu paršavimui 93 pradirbtas ir išdirbtas farmas su trobomis ir didžiausiais sodais. Taip-pat 17000 akrų nedirbtos žemės nuo \$8.00 iki 20.00 už akrą.

Fountain yra didžiausias centralinis lietuvių miestas. Jame randasi 18 šturų, banka, 2 mokyklų, 3 jėgų magazinai. Perka visokius javus žemdirbystės produktus ir materijolą. Tik 4 mylios nuo katalikų bažnyčios.

Atvažiuokite pažinti, o aš su automobiliu pavėžinsiu, aprodysdamas daug patogių farmų iš kurių galėsite pasirinkti sau patinkamą vietelę. Perkančioms žemę kaštus už geležinkelio.

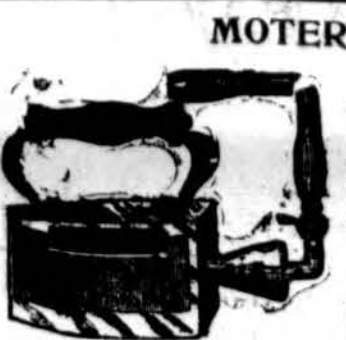
Oia jau yra pirke farmas apie 300 lietuvių, ir beveik visiems lietuviams tiklėtai sugrąžinama. Mapos ir žemių aprašymai dykai. Rašyti tuojau.

J. A. SEMAITIS,
Fountain, Mich.

DOVANA FARMŲ TIEKĖJAMS!

Didelis Farmų listas dovanai, didžiausio lietuvių kolonijoj, su aprašimu daugybės farmų paršavimui, išdirbtų su būdikais, sodais, gyvenais ir be gyvulių, didelių ir mažų, taip-pat ir ne išdirbtos žemės paršavimas pigiai ir ant lengvų išlygų. Žemė geriausia, netoli nuo didelių miestų ir gerų marketų. Jėgu manai pirkti, rasyti, tuojau klausiant farmų listo.

CHAS ZEKAS & CO.
127 N. Dearborn st., Room 808
CHICAGO, ILL.

MOTERŲ PATOGUMAI

Sitas prosas yra geriausias iš visų naujai išrastų prosų, prosiant jįsi nelimpa prie drabužių. Geso išdėga per 5 valandas tik už 5 centus ir neišduoda jokio nemalonaus kvapnio. Prosas svarumo turi nuo 5 iki 36 svarų.

Moterys, kurios vartoja šį prosą sako: „Ir už šimtą dolerių jo neatiduociau jėi negačiau kito tokio“.

Reikalaukit šios rūšies prosų laišku ar ypatiskai apsilankę šiuo antraštu:

L. Goležinis
4547 So. Paulina St. CHICAGO, ILL.
TEL. 5669

Farmos

Tautiečiai!

Norėdami pirkti farmą nereikia kreipties prie anglų ar kitų miesto agentų, kurie moka didesles rendas už ofisus su keliais raštininkais. Mes atradom, kad jie ima dubeltavai už žemę, mes-gi čia gyvename ir nemokame rendos, tai del to galime ir norime pigiau parduoti ir patarnaut teisingai savo tautiečiams, rašykite indėdami markę, o gausite teisingą atsakymą.

- Štai kaikiuros mūsų farmos.
- 1. 40 akrų, 10 akrų išdirbtos. Kaina \$400
- 2. 40 akrų labai geros žemės su gražiu sodu. Kaina \$800.
- 3. 60 akrų, su trobomis. Visa žemė pirmos klesos prie bėgančio vandens. Kaina \$1,800
- 4. 80 akrų. Visa žemė dirbama, puiki vieta. Kaina \$4,700
- 5. 80 akrų, žemė juoda labai gera kviečiams. Kaina \$2,500
- 6. 40 akrų tarp 3-jų lietuvių. Kaina \$500
- 7. 40 akrų prie pat geležinkelio. Kaina \$17 už akrą.
- 8. 120 akrų daikte arba pirkiekt nori. Kaina \$17 už akrą.
- 9. Žemė neišdibta. Kaina \$10 iki \$15 už akrą.

Ta visa žemė galima pirkt už pinigų arba ant išmokėjime iki 10 metų.

M. Valenčius, W. Strygas
Scottville, Mich P. O. Box 4

Dvi Naujos Knygos

Šiomas dienomis atspausdintos dvi naujos knygos:

1. **BRAIZYNELIAI** Parašė Skruzdė. Yra tai originalių piešinių, apysakų ir monologų rinkinys. Kas skaitė Skruzdės raštus, tas žino, kaip autorius moka piešti žmogaus sielos padėjimą. Gražiai išleista knygelė. Kaina 45 centai.
2. **„KAS BAILYS?“** Komediija dviejose veikmėse. Iš anglų kalbos vertė J. Miliauskas. Yra tai labai gyvas dramatiškas veikalas ir tinka vaidinimui. Kaina 15 centų.

Reikalaudami adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street
CHICAGO, ILL.

De-kart Savaitinis Laikraštis „SAULE“

Jau 25 metai, kaip šieina kas 3-tas savaitinis ir Pėnyčia. Pasmernu-ta kasztuoja metams: Amerijoje \$2.50 metams, pusei metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusei metų. Rašykite dienien, o gausite vieną numerį pasilindėjimui dykai, adresuokiant:

W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahoney City, Pa.

Kviečia Komitetas, 22-ros L. Vyčių knuopos.

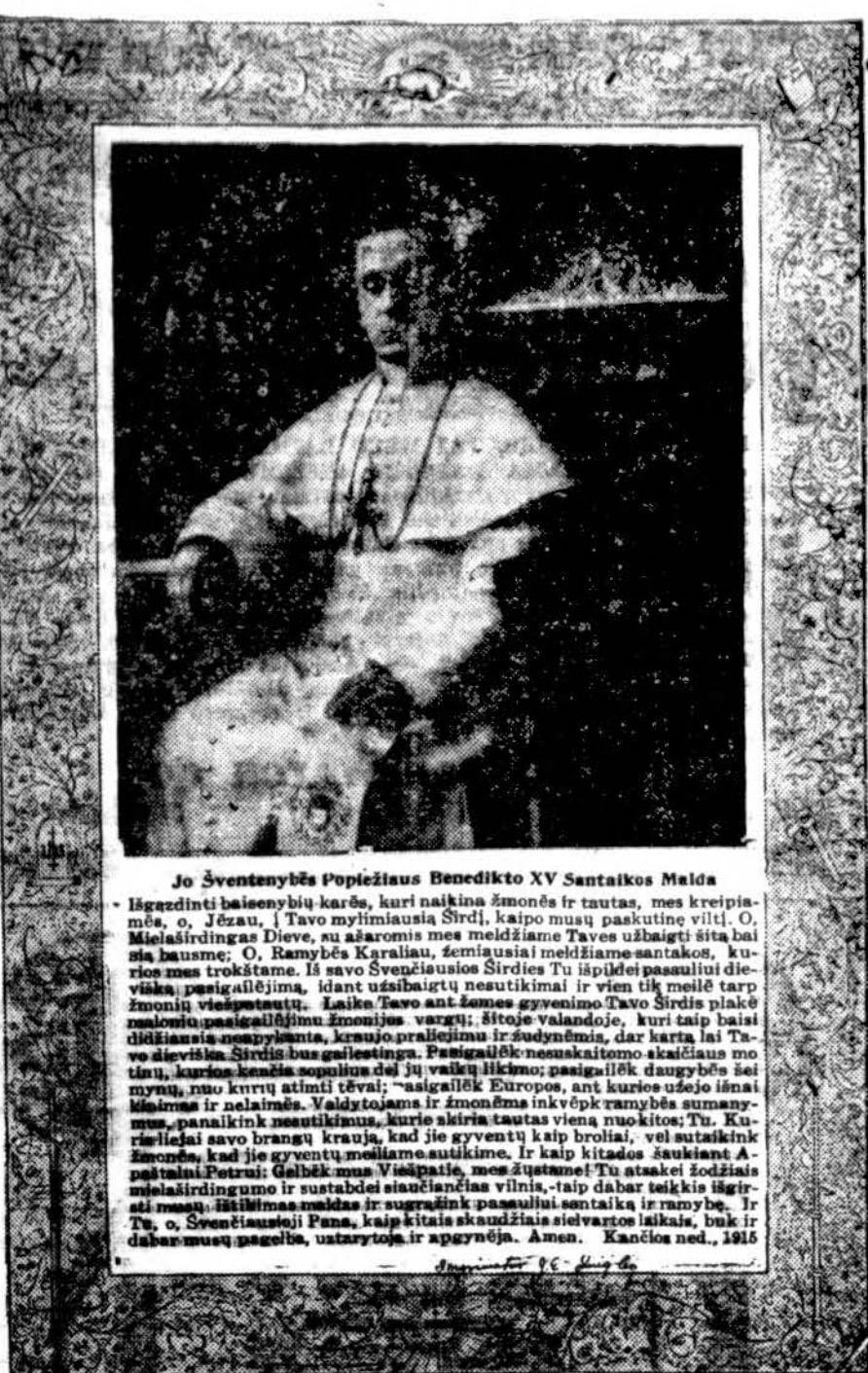
ANTROS KATALIKISKOS PRAKALBOS, parengtos Lietuvos Vyčių 22-os knuopos Melrose Park, Ill. Nedėliojis, 20 d. birželio (June), 1915, Igno Vaidiullo salėje, Lake st. (kampa 21 gatv.). Pradžia 3:30 val. po pietų.

Kalbėtojais bus Dr. A. E. Rutkauskas ir Fr. Gudas. Visi yra užkviadami atsilankyti ant šių prakalbų, o ypačiai jaunomės.

Kviečia Komitetas, 22-ros L. Vyčių knuopos.

Paieškau savo-brolis Juozapo Marčulaitis, paeina iš Vilniaus gub. Trakų pavieto, Terasianų par. Kedainių kaimo. Turin labai svarbų reikalą. Meldžiu atsilaukti šiuo adresu:

Mina E. Marculaitis, 63 Milwaukee ave., Kenosha, Wis. (25-27)

Tas didelis su jo paties parašu paveikslas Popiežiaus Benedicto XV su Jo Šventenybes Santaikos Malda parsiduoda „Draugo“ Knygyne.

Paveikslas spausdintas ant dailios paveikslų popieriaus, 14X21 colių didumo su gražiais simboliškais pakraščiu pagražinimais ir Taikos malda po apačia. Šitas paveikslas, kaip atminimas tos svarbios valandos ir kaip veikalas katalikiškos dailės turi rasti kiekvieno lietuvių kataliko namuose.

Kaina tik 25 centai su prisiumintu.

Reikalavimus siųskite į „Draugo“ Redakciją.

1800 W. 46th Street,
CHICAGO, ILL.

Mūsų darbas Sienuose lėtos Stogui lėtos
Archer Lumber Co.
34th Street ir Archer Ave.
Netoli Robey Street
Mes pristatome vieną lentą ar visą vežimą. Pristatome į visas miesto dalis.
Telephone Drover 6300

Mokname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vieništeli mokykla, kurioj kiekvienam gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos namas yra tobuliausia mokykla. Mokymo per laiškus, visose dalyse, už labai mažą atlyginimą: taip pat klesos dionomis ir vakarais. Jėgu nori išmokti greitai Angli kalbą, atėik ar rašyk planuotą dieną.
American School of Languages
1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Parsiduoda namai labai pigiai — tikiai už \$2,650.00.
Atsiųskite:
2540 W. 46 st., Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos 3 numeris
“Pažangos”
Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės Mėnesinio Žurnalo.

“PAŽANGA”, cina tautiška-krikiščioniškoje dvasioje.

“PAŽANGA” leidžia “Draugo” Bendrovė

“PAŽANGA” veda tie patys redaktorai, kurie redaguoja savaitraštį “Draugą”

“Pažangos” Kaina

Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Atskiri numeriai po 25 c.

Adr.

Drangas Pub. Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERĖI. KALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavarų. Išduodam tūkstančius dolerių davoms apskaičiuoti žmonių su mūsų tavarais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su geras viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi lengvą, žiedą, fontaną plunksna, dėžę Havanos cigarių ir ant 7-nyčių šuvinį nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GYVARTUOTA. Kiti tie daiktai parsiunčiami po \$25.00. SPECIALIS PASIGULIJIMAS: Pakol tavarų yra. Atsiųskite šitą apgadinimą ir savo adresą, o mes ausisime visus 10 daiktų pasiūlydami ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šia diena, o sutaupysi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indonių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" — tautiška — kritiškoji dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Devini mėnesiai	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą viena numerį velti.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų višados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakarai nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškollektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkščius; skolina pinigų ant įtaisytų savasčių (properčių).

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare, Nedėliomis 9—12 prieš piet.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių dorių apysakų — trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienovelyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių klasių pradinė mokykla ir aukštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliarkio mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama: muzika, pašilimas, siuvėnėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. FIGŲ UŽLAIKYMAS.

Reikale mokytoja kreipties prie Motinos Perdėtinės klav. antraštės:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drover 4841

DR. J. JONIKAITIS

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9—12 iš rytą
1—3 po pietų
6—9 vakare

Tel. Drover 7042

Dr. G. Z. Vozel (Vozelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

artil 4705 gatvės

Phone Drover 780

Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZE

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Sereidoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. LA SALLE ST.
(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

Telephone Main 506

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004
167 W. Washington St. Chicago.

Katalikiškos Bažnyčios, mano specializumas. Atstatyti Sv. Kryžiaus Bažnyčia Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigų į Banką uždeklėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą metinių sut. metui. Siūdomas pinigų į visas dalis svieto pigiai, greitai ir tiksliai, svetimi žmonių pinigų maitinimo, perkamieji parduodame. Parduodame sifortus ant vis linijų į kraują ir iš kraują, taipgi tiksliai ant geležinkelio po visa Amerika ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius rašius ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypačiai ir per laiškus. Tik kreipkitės vėrimineto antraštė:

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

VIEŲBYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei metų. Pamatinui vieną num. siūdomas dovanai Knygų katalogą siūdomas ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvių Išdirbėjas

visokių ženklu draugystė. o ypatingai: kordardų guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtu celloid'u, šarpu, vėliavų ir karumų.

Man pavėstus darbus atlieku artistikai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su pėrviršiu \$188,000.00.

Šitoji Banka prižiūrom: šuvienujų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galima susiimkėti lietuviškai.

G. M. Postlethwaite,
Išdirbėjas.

Patarnavimas

Bell System

Sėptyniadesimt penki nuosimėjai Chicago gaisrų pranešėjų yra per telefoną. Daugumas policijos šaukia taip pat per telefoną. Kad dar intektingiau veikti su miesto auteritais, kad užlaikyti tvarką ir apsaugoti nuo gaisrų Telefono Kompanija nori atkreipti dėmesį į būdą kaip

ŠAUKTI POLICIJĄ ir GAIŠRŲ DEPARTAMENTĄ.

Kad pašaukti policijos pagalbą šaukk Main 13

POLICE
CALL
MAIN 13

Kad pranešti apie gaisrą per telefoną šaukk Main 0

FIRE
CALL
MAIN 0

Publika turi atsiminti šiuo numerius
CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Nauja Knyga

Šv. Kazimieras

TURINYS

- 1 Sv. Kazimiero gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
- 2 Sv. Kazimieras jaunomenės idealas. K. U.
- 3 Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
- 4 Giesmė į Sv. Kazimiera] Pranas

Kaina 20 c.

Pusė gryno peino skiriama

"Tautos Fondui"

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos knygutė

"KATALIKŲ BAŽNYČIA ir JOS VALDŽIA"

32 puslapių didumo, kaina 10 c. Vietoje pinigų galima siųsti krasos ženklelių.

Imant nemažiau šimtą — didelė nuolaida.

Adresas:

"TIKYBA ir DORA"

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoje

"Išievių Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, taip pats:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Svieto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą "Iš Skotijos į Lietuvą ant motocikletkos".
4. "Skotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje".
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoj, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šiling. (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire, Scotland.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ
KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDE"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

SAUGOKITES pėmėdėdėdėdė, ir visada reikalauk tikro Richterio Pain — Expeller su inkaro ženklu, kaip ant pavėkalo.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington Street, NEW YORK.

Tėmykit

Laikė 30 dėnų turi būti išparduota

Jono Staskievičiaus

Didelis Avalinių Sandelis

1820 46th St. Chicago.

Išpardavimas avalų atsibuna sereidomis ir petnyčiomis nuo 6 iki 8 val. vakare subatomis nuo 3 po pietų iki 9 v. vak.

Gera proga nusipirkti pigiai visokios rūšies avalų.

Administratorius J. Krus

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumeratora kašluoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mės gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siūtai \$5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siūtai už pusę kainos \$4.— \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelnės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Saugokites

firmų kurios nepatenkina jusų už jusų pinigų. Mes tik esame vienintelė kompanija, kuri turime tikrai patenkinę daug žmonių savo patarnavimais ir **GRAMOFONAI**, kurios mes gvarantuojame ant 15 metų.

Iš mūsų atsiųsime jusų gramofonų kurios mes parluodame tuojau įmokant arba ant išmokėjimo

\$1.00 kas mėnuo

gali girdėti savo namuose puikiausią muziką ir dainininkus

3 MENESIAI IŠBANDYMO VELTUI

24 ir 50 dainų ir muzikos veltui.

*Rašyk mums del gražaus su paveikslais katalogo; duodame veltui.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 East 4th St., Dep. 100 NEW YORK, N. Y.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasties nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai **Sv. Kazimiero, Sv. Antano, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Juozapo, Sv. Onos**. ir beveik visų esančių šventųjų; **Sald. Sirdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Romų V. Jėzaus, Sald. Sirdies Sv. Marijos Panos, Nekalto Pradėjimo Sv. M. P.** ir tt. ir tt. Taip pat turime pav. **Sv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.**

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigų su pareikalavimu, o paveikslus veikia gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastesnės rūšies turime po 20c., bet visados partartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.